

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f
Fél évre . . . 5 K — f
Negyed évre . . . 2 K 50 f
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

58-ik évforduló.

(H. E.) Egy pár nap még és megünne-
pelhetjük — ha még addig be nem tiltják
— nemzeti üjjászületésünk dicső évforduló-
ját.

Egyetlen, igazi nemzeti ünnepünket:
március 15-ikét.

Szinte bele van nőve gondolatvilágunkba;
a légkör, melyben élünk, táplál ezzel a
tudattal, mert hisz évről-évre látjuk meg-
elevenedni, hogy mily óriási lelkesedéssel
ülte meg a nemzet mindig március 15-ének
ünnepét.

Minden esztendőben széles e hazában
felhangzott a »Talpra magyar«, az ég felé
törnek a »Szózat« és a »Himnusz« fön-
séges hangjai és lelkesült tömegek ajkán
zeng a »Kossuth Lajos azt üzent« . . .
Évről-évre meglátogatjuk a vértanuk sírját
és virágözön borul azokra, kik e szegény
hazáért éltek-haltak. És örökre igaz tanul-
ságokat hirdetnek e napon az ünneplő
magyarság szónokai.

De a mostani évfordulónak erősebb kell
hogy legyen a színezete. Hatalmasabban
hangozzék a dal, lelkesebben Petőfi riadója
és harmatosabb legyen a könyeinkről ázta-
tott koszoru.

Az ünnepre kivonuló csapatok pedig
sokasodjanak meg, hogy hallja mindenki
azokat a súlyos tanulságokat, melyeket
történelmünk fényben és gyászban oly dús
lapjairól fognak majd leolvasni az ünneplő
népezrek érzelmeinek tolmácsolói.

Be kell látnunk, hogy ez idén erősebb
szárnyakat nyert március 15-ének ünnepe.
Mert a legközelebbi mult csöndes békében,
háborítatlan nyugalomban lefolyt évek
során is reánk virradt a nagy évforduló,
de éppen mivel ezen esztendők nem sejtet-
ték velünk a nemzetet környező veszélye-
ket, ünneplésünk részben a kibékült honfi-
bánat kegyeletének hangulatával volt el-
telve, részben pedig hálásan emlékeztünk
meg arról, hogy a nemzet nagy tragédiájában
nem hullott el hiába legjobbaik vére, nem

hasztalanul haltak vértanu halált a fél-
istenek, mert a kihullott könyek és kiom-
lott vér nyomában mégis a szabadság tere-
bélyes fája terjeszté ki lombjait s mi immár
boldog örökösei vagyunk 1848 dicső nem-
zedékének.

Dőre és balga álmok! De hát sejtette-e
a nemzet, hogy amikor a kegyeletes emlé-
kezés, honfiai aggodalmak és nemzeti büsz-
keség állottak március 15-ének előterében,
hogy eme csendes érzelmeket nem sokára
ujabb honfiai aggodalmak váltják fel s
hogy vészes felhők közeledése zavarhatja
meg újból az ünneplő lelkek békeségét.

Ma már szomorú való, hogy ilyen honfiai
aggodalmak töltenek el minden magyar
szívet s ily viharok elősejtelve szólal fel
minden dalban, szónoklatban és irott betű-
ben.

Mert nem csupán 1848. március 15-ének
emléke éled fel bennünk ellenállhatatlan
erővel, hanem azok a vészhozó körülmé-
nyek is kiszállanak sötét oduikból, ame-
lyek 1848. március 15-ikét előidéztek és
ama nagy tragédiának, de nekünk mindig
dicső és felemelő szabadságharcunknak
okozóivá lőnek. Most látjuk, hogy hiába
volt 1848. március 15-ike, hiába áradt
ki hazánk szent földje fölött az a vér-
tenger és hiába roskadoztak őseink a szörnyű
szenvedések sulya alatt, mikor néhány év-
tized múlva, mikor ma újból arra a szomorú
valóra virradtunk, hogy nemzetünk jogai
és szabadsága megtámadva és a nemzet
körüli a fegyveres erőszak gyűlöletes vesze-
delme ólálkodik. Ez a bús sejtélem vegyül
honfiai lelkesedésünk megnyilatkozásába
sötétben, fájdalmasan és ez kölesönöz új
jellemvonásokat az 58-ik évforduló ünneplé-
lésének.

Vajjon ki tud-e békülni az újból vérig
sértett honfi bánat, ha visszatekint a nem-
zet dicső ébredésére, ama szent napokra,
melyeknek jelszavai maguk után vonták azt
a kérdést, hogy »Rabok legyünk vagy
szabadok?«

Ha ki tud békülni, ugy tagadja meg
faját, vallását, hazáját, tagadjon meg min-
dent . . . De esitt . . . Ezek a pontok
fejezzék ki azon gondolatokat, melyeket
leírni, ha csak az ember üldözésnek nem
akarja magát kitenni, nem szabad.

Vannak emlékeink a dicső és szép már-
ciusi napokról, melyek oly erővel bírnak,
hogy 58 év múlva is bele tudnak markolni
az ember szívének bensejébe s ama szép
nap hatása alatt felélednek a régi emlékek,
átérzi szívünk ama napok lelkesedését, megit-
tasula jellemek nagysága és fenséges voltától,
melyek akkor irányítottak, lelkesítettek és
lángra gyújtottak egy egész nemzetet.

Szülői a mai kornak, mai embereknek,
látjátok-e életünket? Van-e örömetek
benne?

Ti megálmodtatok egy szebb jövőt s
feláldoztatok magatokat a mi jövőnkért,
hogy dicső legyen az és boldog örökre.
És mi? Mi sóhajtvá gondolunk vissza a
ti multatokra, mely dicső volt, felséges s
melynek nem következik párja dicsőség-
ben, nagyságban soha.

A külföld elismeri politikai érettségün-
ket, a midőn megemlékezik páratlan tü-
relmünkről, a mellyel a dohos oduiból
előtörő abszolutisztikus árnyak kísérleteit
fogadjuk. És ez a mi erősségünk! Mert
be kell már egyszer látniok négyszázados
ellenségeinknek, hogy a mi alkotmányunk
nem irott malaszt, hanem szívünkbe irt,
lelkünkbe vésett örök törvény, mellyel a
magyar születik, melyért él és meghal, ha
kell, de mely soha nem volt és nem is
lehet alku tárgya.

Hiszen a francia forradalom világhó-
dító utja óta idejét multa a népek egyé-
niségét és szabadságát lenyügöző bekebe-
lezési rendszer s a mily mértékben mi
tiszteljük más népek jogait és nemzeti
sajátosságait, megkivánjuk, hogy legalább
ugyanily mértékben tiszteljék meg mások
is a magyar nemzet egyéniségét, multját,
alkotmányát. Ellenkező esetben felriad

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ'EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAITÓSZER.

Mai számunk 16 oldal.

nyugalmából ismét Árpád népe, megharagvott újra a tárogatók, feltámad Rákóczy szelleme galatai sirjából és füleinkbe dörög, hogy:

*„A hatalmas Isten
Ideküldött engem
A pusztá hazába,
Régi jussaidnak
Szent szabadságodnak
Igaz oltalmára.*

*Megmentlek, megváltlak,
Széttöröm a láncot,
Fogyatom könnyedét.
Én vagyok szózatja
Tárogató hangja
A te jöcendődnek.*

*Én kiáltok hozzád
Kelj fel Magyarország,
Dicsőséges népem!
Fel a szabadságért
A szabad hazáért
Istennék nevében! —*

A vármegye.

(K. K.) Huzzák a vármegye felett a lélekharagot. Részálott a halámszár a vármegyék házára s hubogja a pusztulást, hirdeti a közeli temetést.

El kell pusztulni a régiségnek, elpusztítják a vén várat a nagy modernizálók és építenek a helyére papirospalotát, telerakják gipszből hamisított márványszobrokkal a homlokzatát s beleülnek az új kor romboló és építő fiai, akik kikacagják, kiesőfölkák a multat, a hagyományokat, megcsúfolják az ősi tekintélyeket s azt hiszik, hogy az az eszeveszett rohanás, amelyet ők haladásnak neveznek, megéri azt, hogy eldobjunk érte mindent, ami a multban szép, nemes és jó volt.

De jön majd egy vihar, amely kiábrándítja őket s visszakivánoznak a papiros palotából a boltívés vén házba, amely nem büszkélkedett hamis kariatidokkal, de nem is volt vályogból építve, mert nem vállalkozók építettek, hanem becsületes köböl rakták össze önzetlen eleink.

Mi, ifjabb nemzedék, alig tudjuk megérteni, mi volt valaha a régi vármegye. Csak az emlékek beszélnék letűnt nagy hatalmáról és dicsőségéről s arról a nagy missióról, amelyet hosszú évszázadok alatt betöltött. Kipusztulnak, elmúltak már azok a krónikás öregek is, akik még becsületből tisztosággal viselték hivatalát s olyan önzetlen szolgái voltak a köznek, hogy nem kérték, nem vártak érte jutalmat, kitüntetést.

Néhány évtized előtt egy agg férfi koporsója mellett térdeltem én is, negyvened magammal. Unokák és dédunokák gyászoltak a fehérszakálú nagyapót, aki mindig sarkantyus oszímában járt, nagy ünnepélyekre felkötötte a kardját, amelyet az insurrekcióból mentett meg s a legelső hivatalnak tekintette az alispánságot.

Szegény nagyapó! A sok unoka, akik már a új kor iskolájába jártak s új eszméket szíváltak magukba, sokszor mosolygott a jó öreg ősi nézetei felett. És mikor meghalt, akkor éreztük csak, hogy mennyivel igazabb, mennyivel különb, mennyivel becsületesebb volt valamennyiünknek az a világtól elmaradt öreg, akinek leike fehérebb volt hóféhér hajánál, akihez az önzésnek és árulásnak még a gondolata sem fért hozzá, aki megőrizte mindvégig az ideálok kultuszát.

Sirva fognak leborulni a haza földjére azok, akik ma a vármegyék ellen törnek. Nem tudják, mit pusztítanak el.

Akik a minisztériumok hivatalaiban pusztítják a papiros, a vármegyéknek csak fogyatkozását, gyengeségét látják, mert akikből akarják megismerni és megítélni az életet. Közvetlen tapasztalatból nem tudják azt, hogy mekkora erőforrás a vármegyék intézménynek a társadalommal való eleven összefüggése, együttérzése.

Ennek az ősrégi intézménynek ereje nem a papiros közigazgatás fejlesztésében, hanem abban az erkölcsi hatásban áll, amelyet az egész közönségre gyakorol.

A vármegye a magyar nemzet életéből fejlődött s nem oly mondva csinált intézmény, mint más államok közigazgatási kerületei. Egymástól eltérő, különleges társadalmi szokások jellemzik az egyes vármegyéket; a társadalmi élet képe nem vidékenként, hanem vármegyénként eltérő. A vármegyék rendszer annyira összefügg a nemzet ezeresztendő múltjával, hogy nemzeti és közéletünknek egyik sarkpontja. A vármegye nem csak közigazgatási és geográfiai fogalom, hanem a haza fogalmának is lényeges tartalma. A lokálpatriotizmus itt fejlődött ki, amely alapja a magyar közeposztály lelkesedésének az ősi jog iránt s ragaszkodásának ahhoz a darab földhöz, amelyet apától örökölt.

És ne feledjük el soha, hogy a középosztálynak ez a konzervatív eszelleme tartotta meg hazánkat és alkotmányunkat, nyelvünket és kulturánkat a népi háborúk alatt, a százados hereok viharai között.

Igaz, hogy a vármegye lényegében arisztokratikus intézmény, amelyet demokratikus alapokra fektetni és demokratikus tartalommal megtölteni nehéz volna. Ezért osztorozták egyes képviselőit, a nepotizmust és osztályrendszert az új idők demokratái, akik azt hiszik, hogy az igazi demokrácia csak azon a földön nőhet nagygyá, amelyről az arisztokratikus vonásoknak utolsó maradványát is elsöprik, amelyről elkergetnek minden tekintélyt.

A történelem megfelel azoknak a demokratáknak, akik elveik diadalát a tömegek uralmában keresik. Akik az ókori klasszikus népek történelmét olvassák, tudják: mi lett Athénből, a demokratikus városi köztársaságból és hová vezetett a ochlokratia. Az emberi természet elene mond a tökéletes egyenlőségnek s a tömegek uralmát emelnek maguk fölé s ezekből származnak a Nerók és Caligulák.

Egészséges államszervezetnek arisztokratikus intézményekre szüksége van, mert nem érkezünk meg el a falaster koráig, amelyben minden kiválóság beleolvad a nagy szürkeségbe. És a milliók érdekében áll, hogy ezek az intézmények olyanok legyenek, amelyek összefüggnek a néppel, közel vannak hozzá s reá támaszkodnak, mint ha a centralizált államhatalom a feltétlen egyenlőség nevében agyon nyom politikai és közszabadságot.

A magyar nemzet csak akkor fog tudatára ébredni annak, hogy mit veszített a vármegyék intézményben, amikor már a halámszarak eltemették. Akkor fogja csak látni, hogy mit jelent egy huronus igazgatás s mennyivel ér többet, minden hibája mellett is, az önkormányzati rendszer, mint a merev központosítás.

Fel fogják áldozni a vármegyéket politikai céloknak, mert fel akarják használni azt a társadalmi hatást, amelyet a vármegye a népre gyakorol.

De ne feledjék el, hogy a vármegye hatalmát átruháztatják másokra, de a tekintélye nem száll át az utódokra. Az a nagy erkölcsi tőke elvész mindörökre.

Vis inertiae.

(Ca.) A történelem egyes fejezetei ismétlődnek. Különösen hazánk történetében sűrűn bukkanak fel olyan jelenségek, amelyekről már beszéltek nekünk a történelem lapjai.

Királyi biztosok jelennek meg most is a vármegyékben, akik a legfelsőbb parancsszónak akarnak érvényt szerezni. Államférfiaink és közjogászaink azt vitatják, hogy alkotmányunk nem ismeri a királyi biztosokat, a teljes hatalmukat. Igaz, a törvénykönyv nem tud rójuk semmit. De jól ismeri őket, munkájukat és céljaikat a történet könyve, amelynek egyes feljegyzéseit akarjuk emlékeztetőbe idézni.

Menjünk vissza a múlt század elejére, amikor Metternich Kelenen és a rezetió szolgálatába szegődött kártársai uralkodtak Európa felett.

A bécsi császári udvar gyűlöt minden szabadságot és utálta az alkotmányt. Metternichnek legfőbb célja az volt, hogy Magyarország ősi jogait elkerülje s az összbirodalom botor államát megvalósítsa.

Nem mert azonban nyíltan nekirohanni az alkotmányunk s az ősi jogoknak, hanem rende-

leteit igyekezett a törvényesség mezébe öltöztetni és magának a megyékben többséget szerezni. Egy jeles történétírónk azt mondja, hogy a kormány az értelmesebb és függetlenebb elemet mellőzve, azokat toltta előtérbe, akiket tetszése szerint elbánnhat. Politikájának ez a tartalma: eszközei pedig a zsoldjában álló depravált egyének. A kormány éppen ilyen elemre van szüksége, hogy annak közreműködésével a tisztikar olyan egyénekből állítsák össze, akik az engedelmességet semmi körülmények között sem mondják fel.

A nemzet megtévesztésére irányuló, személynvesztő politikát maga a király is magáévá tette. Az országot pátensekkel kormányozta, de azért beszédében az alkotmányhoz való ragaszkodást hangoztatta.

1820-ik év szeptemberben ellátogatott V. Ferdinánd király Budára is. Nagy eset volt az akkor, hogy a magyar király az ország fővárosát felkereste. Roppant ünnepségekkel esett meg a látogatás; a vármegyék siettek küldöttségek által hódolatukat kifejezni. Egy hódoló küldöttségnek mondta V. Ferdinánd: »Hazátokat Isten kegyelméből megmentettem eddig minden veszélytől; rajta leszek, hogy ezután se érje baj! Veszély fenyegeti a világot. Az egész világnak bolondult s ábrándos alkotmányokat követel. Boldogok vagytok ti, hogy apáitoktól örökölt alkotmányotok van, amelyet akarom, hogy szeressetek, mint ahogy én is szeretem azt s amint eddig megtartottam, ezental is megakarom tartani s eszorbíthatlanul hagyni utódaimra.«

A beszéd azonban nem fedte az uralkodó rendeleteit, országgyűlést nem hívott össze s kormánya pátenssel üjencot és adót követelt az országtól.

Olaszország forrongott s veszélyben forgott a legitimitás elve. Metternich tehát elhatározta, hogy az osztrák birodalom szomszédságában minden forrongásnak elejét veszi s a legitimitást megvédi. Ezért a kormány kimondta, hogy a hadi adót felemeli s Magyarországtól 35.000 ujoncot követel. Az adófelemelést úgy akarták keresztülvinni, hogy az 1812-iki országgyűlés által papirospénzben megszavazott 5.200.000 ft hadi adót pengő pénzben követték. Ezzel a hadiadó 5 millióról 13 millióra emelkedett fel.

A király 1821. április 4-én az ujoncozást el is rendelte s 1822. augusztus 13-án kiadta azon rendeletet is, hogy az adó november 1-től kezdve pengő pénzben fizattessék.

Itt kezdődött a vis inertiae. A vármegyék a törvénytelen rendelkezések ellenálltak. A törvényhatóságok határozott hangú feliratokban vitakoztak a törvénytelenesség ellen. A feliratokra érkezett királyi parancsok is csak a vármegyék egyrésze engedelmességet, más része a végsőkig ellenállt. A kormány tehát a reáitens vármegyék megfélemlítésére királyi biztosokat küldött a vármegyékbe, akik karhatalommal jelenetek meg s a karokat és rendeket engedelmességre kényszerítették.

Zalavármegye az adó ügyében felirt ugyan, de miután eredményt nem ért el, az adót beszedte. Az ujoncozás ellen azonban opponált mindaddig, amíg a teljes hatalmu királyi biztos, gróf Amade Antal meg nem érkezett s kényszereszközöket nem alkalmazott.

A mai nemzeti küzdelem és ellenállás szempontjából is érdekes, hogy azok a vármegyék, melyek mereven ragaszkodtak ősi jogaikhoz, most is kitartanak hagyományaik mellett.

Az ujoncozás ügyében kiadott első rescriptumot végrehajtották: Arad, Békés, Bereg, Bihar, Csanád, Esztergom, Komárom, Krassó, Máramaros, Sáros, Szepes, Szerém, Temes, Torontál, Turóc és Verőce, a 2-ik rescriptumnak engedelmességet: Bács, Csongrád, Fejér, Győr, Moson, Pozsony, Szatmár, Vas, Zólyom; királyi biztosok hajták végre a 3-ik rescriptumot, kényszereszközök nélkül: Árva, Baranya, Bars, Heves, Kőrös, Liptó, Pest, Pozsega, Szabolcs, Tolna, Torda, Ugocea, Ung megyékben; 8 megye maradt csak, amelyekben a királyi biztosoknak kényszereszközöket kellett alkalmazniok; ezek: Nógrád, Nyitra, Sopron, Trencsén, Vasard, Veszprém, Zala és Zemplén.

Zalavármegye 1823. dec. hó 18-án Zalaegersegen közgyűlést tartott, amelyen tárgyalták a 3-ik királyi leiratot. Erre a napra akart megérkezni gróf Amade Antal királyi biztos, de — amint a következő évi január 21-iki közgyűlés jegyzőkönyve mondja — a hófúvás és rossz időjárás miatt ő nagyméltósága elkészt s oly idő-

ébe öltöztetni
éget szerezni.
lja, hogy a
nebb elemet
kkel tetszése
a tartalma;
pravált egyé-
elemre van
sével a tiszt-
össze, akik
ények között

nyuló, szem-
is magávéa
nányozta, de
való ragasz-

ratott V. Fer-
eset volt az
ország fővá-
gékkel esett
tek küldött-
Egy hódoló
d: »Hazáto-
m eddig min-
zutatn sa érja
az egész világ
nyayokat kö-
ny apúitoktól
akarom, hogy
eretem azt s
is megakka-
utódaim.«
az uralkodó
vott össze s
követelt az

en forgott a
elhatározta,
ágában min-
legitimítást
andia, hogy
dígtől 35.000
ny akarták
országgyűlés
2.200.000 ft
ték. Ezzel a
elkötött fel-
joneozást el
kiadta azon
1-től kezdve

vármegyék a
A törvény-
okban vitat-
A feliratokra
ak a vármeg-
más része a
át a realitás
zatosokat kül-
mmal jelen-
engedelmes-

rt ugyan, de
adót besze-
ponált mind-
yi biztos, gróf
kényszeres-
enállás szem-
vármegyék,
gaikhoz, most
t.

első rescrip-
Bereg, Bihar,
Crassó, Mára-
nes, Torontál,
tunnak enge-
Fejér, Győr,
Gyom; királyi
ptumot, kény-
Bars, Heves,
Boles, Tolna,
8 megye ma-
biztosoknak
szniok; ezek:
sén, Varasd,

8-án Zalaege-
tárgyalták a
en akart meg-
bizos, de —
iki közgyűlés
s és rossz idő-
ett s oly idő-

ben érkezett, a mikor a karok és rendek már
újából kimondták az appoziciót.
A január 21-iki közgyűlés az adó ügyében a
következőket iktatatta jegyzőkönyvébe:
»Az Adónak Conventionalis pengő pénzben
való fizetése eránt Eö Felségének kiadott Királyi
megváltozhatatlan Akarattjárul.
Melly ezen Köz Gyülekezeten ki hirdettetvén,
annak tartalma által Eö Felsége nevében tudtára
adatik a Vármegyének, hogy mivel az Adónak
mult 1822. esztendei Novembernek 1-ső Napjátul
Conventionalis pengő pénzben való fizetése
eránt Eö Felségének megváltozhatatlan Legfőbb
Kivánsága és Királyi Akarattya már kétszeresen
is kinyilatkoztatva lévén ezen Vármegyének a
legközelebb mult 18-ik Decembri Köz Gyülekezé-
sébül ez értelemben legfőbb Helyre tett Felirása
semmi további tekintetben nem vétetődhetik:
azért a mast érinteti megváltozhatatlan legfőbb
Királyi Parantsolatnak tustót és minden további
halasztás és ellene teendő vitatás nélkül való
teljesítésre többszer tisztelt Gróf Ur Eö
Excellentiájára, ugymint Királyi Biztosra Kegyel-
mesen bizattatván, várandó legterhessebb fenyttek
alatt a Vármegyének meghagyatik: hogy Eö
Excellentiája, mint Királyi Biztos eránt mind
azokban, a melyeket az említett Legfőbb Királyi
Parantsolatnak tökéletes, és elmulthatatlan tellye-
sítésére tenni és rendelni fog, tartozó engedelmes-
séggel és szöfogadással viseltessen
A Conventionalis pénzben fizetendő Adónak
ezen Vármegyére nézve Főbb Helyen ki munkált
Felosztásnak közléséről.
Ki hirdettetett a Nagy Migu Magyar Királyi
Helytartó Tanátsnak abbéli Kegyes Levele, hogy
minék utána Eö Felsége mult Esztdei Augusztus-
nak 13-án költt Királyi Rescriptumai által
kegyelmesen parancsolni, és azon időtől fogva
is ki adott újabb Kegyelmes Parantsolataiban
megváltozhatatlan legfőbb Akarattját az eránt
ki nyilatkoztatni méltóztatott, hogy a Katonasság
tartására szolgáló Adó mult Esztendei Novem-
bernek 1-ső Napjátul Conventionalis pénzben szedet-
tessen be és ezen adónak 1812-ik Esztben lett
magnagyobbítását Kegyelmesen eleagedvén, hogy
»Reparitióban minden Zavarodások el távoztassan-
nak és a most emlétt, s Eö Felsége által két
Esztendőkre kegyelmesen el engedett 603,028
forint 16⁴/₈ kr nagyobbításra nézve minden
Jurisdictionak járandósága nyilvánosságos legyen,
a Nagy Méltóságú M. K. H. Tanáts az Adóra
nézve, mely többszer emített nagyobbítás nél-
kül 4,395,971 frtkat 43⁴/₈ krkat tézzen, a Porák-
nak számához, és az 1802-ik Esztdei Ország
Gyűlésen lett kigazittásához képest új felosztást
munkáltatott ki, mellynek ezen Vármegyére
szolgáló Részes kiírását arany végett meg küldi
olly hozzá adással, hogy azon járandóság mely
az 1807-ik Esztdei Ország gyűlésén a Hadfogadás
Cássáknok segedelmére ajánlatott, ezután is
Cédulákban fizetessen. Mult Esztdei December
30-rol 31561 és 31562.
A Katonasságnak ki szolgáló Forspontok-
nak és egyéb Prostatóknak Conventionalis
pénzben leendő megtérítéséről.
Felolvasatott továbbá ugyan a Nagy M. M.
K. H. Tanátsnak abbéli Kegyes Levele is, mely
által mult Esztendei Decemberek 3-rol 2957
számaltú költt Kegyes Intimatu annakkövetkezésé-
ben arany végett tudtára adja a Vármegyének,
hogy mivel Eö Felségének azon Kegyelmes
Királyi Parantsoltja, mely szerót a Katonasság-
nak ki szolgáló a mult Esztdei Novembernek
1-ső Napjátul fogva a Regulamentumban lévő
Árszabásokhoz képest Conventionalis pénzben
megtérítetteti rendeltetnek, az illető Feö Hadi
Kormány székeknek valamivel későbbben adatott
tudtára. Legfőbb Helyről a mast emlétt Feö Hadi
Kormány Székeknel az a rendeltetés
tétetődhött, hogy a mennyire mult November
1-ső Napja után a katonasságnak ki szolgált Fors-
pontokról, és egyéb Prostatókrul Nyug Levelek
adattak, ezek a Hadi Biztosággal tartandó
számvételkor pengő pénzzel kifizetessenek, a
mennyire pedig papiros pénzben netalán már
ki fizettettek volna, ebbéli fizetés előbb vissza
vétetvén, hasonlóképpen a leg közelebb tartandó
Conventionalis pénzben megtérítettessenek és
jövendőre minden Katonai utazó Levelekben
nyilván kitéssenek, hogy a Forspont Bért Con-
ventionalis pénzzel fizetni kellitik. Mult Esztendei
Decemberek 17-rol 30410.
Melly Kegyelmes Királyi Parantsolat, és két
rendbéli Intimatumok ekképpen lett felolvasása
és kihirdettetése után a Nagy Méltóságú Gróf

Királyi Biztos Ur Eö Exceleciája elő adni és
kijelenteni méltóztatott, hogy minékutána a Tekin-
tetes Karok és Rendek a 2-dik szám alatt kihirde-
tett Királyi Parantsolatul eleagedőképpen meg
értették Eö Felségének azon megváltozhatatlan
Akarattját, hogy tudni illik ezen Vármegyének
mult Esztendei December Hónapnak 16-rol
tett Felirása tekintetében nem vétetődhétvén, a
Contributonalis Adó Eö Felségének előbbi Kegyel-
mes parantsolatai szerént mult Esztendei
Novembernek 1-ső Napjátul fogva el kerülhetle-
nül pengő pénzben fizetessen és ezen Kegyelmes
Királyi megváltozhatatlan Parantsolatnak tustót
és minden további halladék, s ellene teendő
vitatás nélkül való tellyesítésére Eö Exceleciájára
mint Királyi Biztosra Kegyelmesen bizattatván,
ezen Vármegyének várandó legterhessebb fenyttek
alatt meghagyatott, hogy mind azokat, melyeket
Eö Exceleciája, mint Királyi Biztos ezen Tárgy-
nak tökéletes és elmulthatatlan tellyesítésére
rendelni fog, tartozó engedelmességgel és szö-
fogadással eszközölni és végbe vinni el ne mulassza.
Ámbár már az előbbi Köz Gyülekezetek alkalmatossá-
gával általa elő hozott okokból világos,
hogy Eö Felségének előbbi Kivánsága és meg-
változhatatlan akarattya a Törvényekkel nem
tesk nem ellenkezik, hanem annak teljesítését,
mind a mostani környüállások, mind pedig az,
hogy ezt más Nemes Vármegyék ki vővén egy-
nehányot, a városi Jurisdictionok pedig általában
mindnyáján már valóságos eszközölték, elkerül-
hetetlenül szükségessé teszik és ezt még bővebb
előadásokkal is gyamolihathatá, de mivel Eö
Felsége mast ki hirdett Kegyelmes Parantsolat-
tyában minden további érdemben való vtitatást
megtiltani méltóztatott, azért Eö Exceleciájának
mint Királyi Biztosnak nem marad egyéb hátra,
hanem ezen Királyi Parantsolatnak annak rendje
és módja szerént való tellyesítésre és teljesítésére,
mindezekre ellenben a T. Karok és Rendek
egyes értelemmel kinyilatkoztatották, hogy valamint
Eö Exceleciája a Nagy méltóságú Gróf Királyi
Biztos Ur a Kegyelmes Királyi Parantsolatban
foglalt Tárgyot minden további vtitatás nélkül
tellyesítésében veendő, ugy ők is előbbi alázatos
Felirásaikhoz, Kérelmeikhez, ez érdemben hozott
Végzéseikhez, s élő Törvényeikhez ragaszkod-
nak, és így az adónak Ezüst Pénzben leendő
kivetésében részekrül meg nem egyezhetnek. —
Melly ki nyilatkoztatására Eö Exceleciája
az jelentette ki, hogy részéről ezen Kinyilatkoz-
tatással egyező értelemmel ninesen s nem is lehet.
— Ezeknek így létével a Karok és Rendek nem
titkolhatván abbul eredeti érzékeny szívbéli
Pájdalmikat, hogy midőn Ők Sarkalatos Törvé-
nyeikhez, melyeknek fenn tartása a Felséges
Királyi Tronussnak Ditsőségével és Jussával
egybe kaptsolva vagyon, ragaszkodnak és azok
betellyesítéséért legméllyebb Jobbágyi tisztel-
tel és Fui bizalommal esedezvén, megtántor-
thatatlan örökös hívségeket és Eösi Buzgóságok-
kat az egész Világ előtt törvényes móddal nyil-
ván megbizonyítani kívánják, érdemeken kívül
várandó leg terhessebb fenyttek alatt a Kegyes
Udvari Decretumban foglalt Tárgynak ugymint
meg változhatatlan Felséges Királyi Akaratnak
tellyesítésére utasítottanak; ebbéli érzékeny pájdalmi-
kat felertebb neveli az, hogy ugyan azon Tárgy-
nak, mely élő Törvényeikből vett tellyes meg-
győződésük szerént az Ország Gyűlésére tartozna,
Ország Gyűlésén kívül, minden további meg-
engedendő vtitatás nélkül Királyi Biztos Hatalom-
mal való végrehajtása azonban a Karok és Rendek
Eö Felségének leg Kegyelmesebb Királyoknak
Igazság szeretetében és hív Jobbágyaihoz vonzó
Atyáskodó hajlandóságában helyheztetvén s
tellyessen bizakodván abban is, hogy Eö Felsége
több ízben, mind az Ország Gyűlésein, mind
ezeken kívül leg kegyelmesebb ki fejzésekkel
ki nyilatkoztatni méltóztatott, hogy az Orzágnak
fenn álló Törvényes Alkotmányát, mellyben a
Magyar Nemzet egész Ditsőségét, és boldogságát
helyhezheti; a késő Maradékra is meg sérthetle-
nül által botsajtani kívánja. — Végre minden
reménysegeket azon is építvén, hogy Eö Felsége
akárminemű szükségben is a Törvénytől eltávozó
módot elő nem veendő, Eö Császári Királyi Felségét
újabb alázatos Felirások által Jobbágyi és Fui
tisztelettel és engedelmességgel megkérni el végez-
ték, hogy mivel a Kegyes Decretumnak azon
Tartama, mely szerént ezen Tárgy minden további
vtitatás nélkül végre hajtatni parancsolatik,
az 1715-ik Esztdei 8-ik és 1791 Esztdei 12-ik
Törvény Cikkelyekkel ellenkező, ez érdemben

Ország Gyűlést hirdetteti, s addig is annak
Királyi Biztos Hatalommal való tellyesítésétől
elállani Kegyelmesen méltóztatson. — Mellyekre
Eö Exceleciája a Karokat és Rendeket továbbá
is a felebb élő adott okokból és hogy ne talán
ez által Eö Felsége meg sérteődjön, újra intette,
hogy ezen Felirástul is el állának, nyilván
ismét tudokra adván, hogy a Kegyelmes Királyi
Parantsolatnak következtésében a rendelt
Reparitót munkálkodásban venni fogja; — a
Tekintetes Karok és Rendek pedig ismét ki
nyilatkoztatották, hogy ők részekrül a fenn élő
adott végzéseiktől el nem állhatnak, reméllyvén,
hogy ezen alázatos Felirásokkal és pájdalmak-
nak Fui bizodalommal való kijelentésével, melly
a Törvényekben, és régi törvényes szokásban
gyökeresztetik, Felséges Urunknak az igazságot
anyira szerető Atyai szívét megsérteni nem
fogják.
A mi pedig a Nagy Migu Magyar K. H.
Tanátsnak a 3-ik és 4-ik számok alatt ki hir-
detett két rendbéli Intimatumait illeti: Mivel a
Törvényeknek fenn tartása, s azok végrehajtásá-
nak eszközlése az 1823-ik 102-ik és 1741 17-ik
Cikkelyek szerént a Nagy Méltóságú Magyar
Királyi Helytartó Tanátsnak törvényes kötele-
sége volna; azért az ez érdemben hozott felebbi végzés-
nek és a szerént Eö Felségéhez fel terjesztendő
alázatos Felirásnak közlése mellett a Nagy
Migu Magyar Királyi H. Tanáts meg kértettni
rendeltetett, hogy e részben magát hathatósan
közben vetni és a fent ériatott Törvény Cikkelyek
szerént az Ország Törvényeinek tellyesítését
eszközölni méltóztatson.
Gróf Amade királyi biztos, zalavármegyei
szerepléséből s itteni sikereiből itélve, agyafurt
politikus lehetett, aki ismerhette a helyzetet s a
magyar ember természetét és gyengéit.
Mindenféle praktikákkal a főbb tisztviselők nagy
részét megnyerte magának s ezek már az executio
előtt beadták a derekukat.
A vármegye közönsége erőlyesen készült az
ellenállásra s ki akarta közösíteni azokat a tiszt-
viselőket, akik a király biztos segítségére lesze-
nek. A partikuláris gyűlések egymást érték s
elhatározták, hogy az árulók ellen a közgyűlésen
erélyes támadást intézzenek. Mindez nem hasz-
nált semmit. Hertelendy György első alispán és
hat szolgabíró segédkezet nyújtottak a királyi
biztosnak, aki — igaz, hogy sok viaskodás után
— a szükséges ujoncokat összefogdosattá.
A katonafogdosás ekkor élte virágkorát. Za-
lavármegyében a katonaköteles ifjuság elszök-
dösött; erdőben, hegyekben tanyázott, vagy
felesapott szegénylegénynek. Elszaporodtak a
rablóbandák s az utonállók.
Ennek dacára május végére már 600 ujoncot
elszállítottak a vármegyéből s gróf Amade Antal
Hertelendy alispánt királyi tanácsossá való ki-
nevezésre ajánlotta.
A karok és rendek nagy kitörésre készültek az
árulók ellen. De nem lelt belőlemenni, mert a kor-
mány csak azon feltétel alatt engedte meg a
legközelebbi közgyűlés megtartását, ha ott az
adó és ujoncügyet szóba sem hozzák. Amade a
közgyűléstől annyira félt, hogy ott elnökölni sem
mert. Nagy viharra volt kitéve.
De nem tötént semmi. Ugy látszik, a királyi
biztos távolmaradása, vagy Hertelendy alispán
személyes befolyása megmentették a vármegyét
a nagyobb izgalmaktól.
Elesült a vis inertiae zaja. Az árulóknak
elfelejtették a bűneiket; a karok és rendek illendő
szollemnitások között elbucszottak gróf Amade
Antal királyi biztostól, báró Menges és gróf
Clam Martiniz ezredestől, akikkel nagy barát-
ságba estek a katonafogdosás ideje alatt, sőt a
commissarius ur ónagyméltóságának a legszeren-
esebb utat és legjobb egészséget kívánták.
A vis inertiae letörtött, akár csak a passiv
resistentia.
Sok volt a lárma, kevés a kitartás, még ke-
vesebb az erélyes cselekedet.

A fonyódi kikötő.
Irta: Szüts Béla.
A balatonparti vasut megépülésének eddig két
főakadálya volt. Az egyik az, hogy Zalavármegye
közönségének már 1898-ban és később 1905-ben
a megyei utalapot terhére megszavazott, igen
tetemes, több mint 400 ezer korona hozzájárulását
a kormány az utalapot kimerültsége miatt nem
hagyta jóvá. A másik ok az volt, hogy a péz-

intézetek látván, hogy a vasut 53 km hosszban mindenütt a Balaton partjára tervezetett, mely hosszúságban a vasut csak egyik oldaláról kaphat szállítandó árukat, keveselték a vasut várható forgalmát.

Zalavármegye közönsége értesülvén, hogy a balatonparti vasúthoz a megyei utaláp terhére történt hozzájárulásról szóló határozatát a kormány már másodikban semisítette meg, nemes áldozatra való készséget mutatott, midőn február 12-én tartott közgyűlésen a hozzájárulást pótdó gyanánt is megszavazta. Ezzel a vasut létesítésének egyik fő akadályja megszűnt.

A pénzügyi intézetek aggodalmait kisebbítendő, a vasut tervezője igyekezett a vasut várható forgalmát mesterségesen növelni. A Balaton északi partján számos, természeti kincs várja az értékesítést. Van itt Badaacsonyan bazalt, Kisrörsön gyönyörű sárgás, rózsaszínű homokkő, a Pálkövén és Almádban vörös homokkő, a szentantalfai völgyben cementgyártásra alkalmas márga, esupa oly anyag, mely a vasutnak kihasználás esetén tömeges nagy szállítmányt biztosíthat.

A balatonparti vasut engedélyese és társai Pálkövén és Badaacsonyan bányát nyitottak, az utóbbi helyen kötélpályát, 170 lóerejű gőzgépet állítottak fel és Chicagoból közúti járműket hozattak. A badaacsonyi bánya ez év tavaszán üzembe jön és felszerelésének modernsége tekintetében alig lesz párja nemcsak Magyarországon de Európában is; tetemes forgalmat fog a balatonparti vasutnak és szép keresetet Badaacsony-Tómai közlekedések biztosítani.

A kormány időközben elhatározta, hogy a beruházási alaptól tetemes összeget fog a kőben és jó utakban szűkölködő, a Balatontól délre eső vidéknek új utak építésére juttatni, és minthogy ez utakhoz szükséges nagy mennyiségű kőnek olcsó áron való beszerzése a badaacsonyi és egyéb zalai kőbányák megnyitásával biztosítható lett, szükségessé vált arról is gondoskodni, hogy az olcsó kő olcsón is jusson a somogyi utakra.

A Balatonon való közlekedés azonban eddig oly drága volt, hogy a nagy tó a helyett, hogy összekötötte volna Zalat és Somogyt, e két vármegyét elválasztotta egymástól. A drága közlekedést csak a balatoni kikötők meg nem felelő szerkezete okozta.

Ezek tulajdonképen nem is kikötők, hanem a vízbe meghosszabbított, keskeny közutak. Nem alkalmasak sem az áru szállításra sem a személy közlekedésre, sem az olcsó átrakódásra, nem biztosítanak a hajónak minden időben nyugodt rakodó és menedékhelyet, és végül fentartásuk a jég és vihar okozta rongálások miatt évenként igen sokba került.

A Balatonon igen gyakori a vihar; ilyenkor a hajóskapitány aggodva gondol a balatoni mólókra, különösen a bogláriira és fonyódira, melyek valóságos rémei a hajósnak. Ezekben biztosan kikötni kisebb széllel is nehéz, nagy viharokor néha lehetetlen. Ilyenkor az egyik partról a másikra igyekvő utas kénytelen megvárni, míg a tó lecsendesül, költvén a várásban idejét és pénzét tétlenül. A mai mólók tehát nem felelnek meg azon biztonságnak, melyet a közlekedés megkíván.

A mily bizonytalan a mai mólókon való közlekedés, oly drága is. A fonyódi kikötő feje a vasuti állomás közepéig 660 méter, a boglárié 1 km. Az utazó közönségnek e hosszú utat kell megtenni, míg szélben esőben a hajóról a vasútra jut. A hajóval érkezett és a vasútra szánt árut szekerre kell rakni, a mólók fejénél tömeges áruk kirakására nincs elég hely, a mólón magán két kocsi egymást kikérülni nem tudja, de még a gyalogjáró is nehezen. A kirakás, vasútig való fuvarozás, az állomáson való lerakás oly költséget okoznak, melyet tömeges áruk el nem bírnak.

Mindezek okozták, hogy a mi szépséges Balatonunk eddig igen alkalmas volt arra, hogy ott festők a csendéletet tanulmányozzák, de arra nem, hogy azon pezsgő élet, virágzó forgalom támadjon. Nem is volt eddig a Balatonon számottevő forgalom.

Pedig ugyancsak volna mit szállítani.

Zalában sok a kő és bor, de gabona alig van, a mezőgazdaság csekély, szalma, széna kevés terem, fő a szőlő, ezért e vidék gabonában, szalmában, szénában, szőlőtrágyában, karóban tetemes behozatalra szorult. Somogyban gabona, széna, szalma van bőven, de nincs kő. Ily körülmények között a Balatonon nagy közlekedés lenne várható és csudálkozni kell azon, hogy alig történt

eddig lépés a közlekedést gátló akadályok elhárítására.

A jó kikötőknek két tulajdonsággal kell bírni. Minden időben biztos kirakó- és menedékhelyet kell nyújtani a hajónak és az átrakást a hajóból a vasútra, a közúti kocsi, vagy fordítva, lehetőleg olcsón kell eszközölni.

E feltételeknek megfelelően dolgozták ki Rappes és Szűts magánmérnökök a fonyódi kikötő tervét és terjesztették be a miniszteriumba elfogadás végett. A somogyi oldalon azért kellett Fonyódot kikötőhelynek választani, mert Fonyód az egyedüli vasuti állomás a Balaton déli partján, mely Somogy belsejével, székvárosával vasuti összeköttetéssel bír.

Hieronimi akkori kereskedelemügyi miniszterének érdeme, hogy azonnal átlátván egy ily kikötőnek az egész Balaton forgalmára való fontosságát, rögtön elrendelte, hogy a kikötő a beruházási alaptól megépíttessék. A munkának már a múlt tavasszal meg kellett volna kezdődnie, azonban a kisajátításnál felmerült akadályok miatt a munkához csak múlt év augusztus havában foghattak hozzá, mégis a kikötő május elsajén át lesz adható a közforgalomnak.

A meglévő mólóval párhuzamosan, de attól jókora távolságban egy hullámtörő kőgát épült, e gát a mai móló töve előtt megtörik és párhuzamosan halad a déli vasut síneivel. A gátnak ezen utóbbi része és a vasut teste között van a tulajdonképeni kikötő, egy zárt medence, melyben hullámtörőtől védve a legnagyobb viharban sem lesz hullámozás. A kikötő felülről nézve egy fekvő eszma-hoz hasonlítható, a eszma szára alkotja a kikötő torkolatát, mely a kikötőt az eliszaposodástól, a hullámoktól védi, a eszma feje pedig a kikötő maga, hol az áru átrakása történik; a eszma talpát a vasuti rakodó vágányok alkotják, sarkánál a személyszállító hajók kötnek ki.

A déli vasut vágánya és a part között volt területet oly mélységre kellett kiásni, hogy a hajóknak a legalacsonyabb viálláskor is meg legyen a kellő mély vize. Az uszályok oly közel állanak meg a kikötő feléhez, hogy a vasuti waggonokból, közúti kocsiából az áruk egyenest az uszályba oszthatók. Az áruknak kiemelésére a déli vasut egy hatalmas emelő készüléket készített, melyet erős gőzgép fog hajtani. A kikötő egy része kő, másik része minden egyéb áruk átrakására fog szolgálni.

A déli vasut az említett emelő készüléken kívül még a sok pénzbe kerülő rakodó vágányokat is saját költségén létesíti.

A kikötőt az eliszaposodástól a következőképpen lehet védeni. A Balaton déli partjával párhuzamosan majdnem mindenütt egy 300—400 méter széles sáv vonul végig. E sáv medre csekély lejtéssel ereszkedik alá. Ez az a sáv, melyen a déli part bacsonyos, fűrésze igen kellemes fővenye van. E sáv végén a meder hirtelen nagyot bukik, e helyet a nép marásnak nevezi. A marás és a part közti sávot sekélysege miatta közepes szél is felkavarja, ilyenkor a sáv vize sárga, a maráson belül pedig a víz szép zöld marad. Az ellentét a sárga és zöld víz között oly élesen határozott, hogy a part mellett utazva, majd mindenütt feltűnik. Csak a nagy vihar az, mely az egész Balatont tenekestől felforgatja; ilyenkor a maráson belül levő rész is szürkés sárgára válik. Ilyenkor a homok és is iszap kavargó, de ekkora vihar ritka a tavon. Ha tehát a kikötő hullámtörőt a maráson túl meghosszabbítjuk: akkor a leggyakoribb közepes viharoktól felkavart iszap nem jöhet be a kikötőbe.

A kikötő építése közben számos akadály merült fel. A marás és a part közti főveny csekély vastagságú, alatta igen kemény agyagot és helyenként bazalttufát találtak, ezért a meglévő móló és az új hullámtörő közt egy ideiglenes földgátat kellett készíteni, mely a vizet a medencétől elzárta. A medencéből a vizet kiszivattyúzva, szárazban lehetett dolgozni.

A fonyódi kikötő megfelel mindazon követelményeknek, melyeket egy jól megtervezett kikötőtől megkíván az ember. Minden időben biztos menedéket ad a hajónak, az áruk átrakása csendes vízben történik, és minthogy a közúti kocsi illetve a vasuti waggon közvetlen az uszály mellé állhat, az átrakás költsége nagyon csekély. A kikötő medencéjének területe akkora, hogy abban télen a Balaton összes gőzösei, uszályai elférnek.

E kikötő kezdeti forgalmát évi 7—8000 waggonra lehet becsülni. E nagy forgalom máris érezteti

hatását. Nem régea volt, midőn a Balatonon csak 5 teherhordó fauszály volt összesen, ma az uszályok száma 27, pedig a fonyódi kikötő meg sem nyílt.

Említtetem, hogy a fonyódi közforgalom kikötő létesítését részben indirekte a balatonparti vasutnak köszöni. Azt hiszem, a kikötő a vasutnak ezt meg fogja hálálni, mert a kikötőből tekintélyes forgalom irányulhat a vasútra. Azonban a Balaton északi partján levő mólók ép oly kevésbé felelnek meg az áruforgalom kívánásainak, mint akár a volt fonyódi móló. Ezek közül legalább a révfülöpít s a badaacsonyi kellene modern módra gyökeresen átalakítani, teljesen mellőzve a Balatonon eddig szokásban volt, de tömeges teherforgalomra használhatatlan mólórendszer.

A fonyódi kikötő a Balaton forgalmán kétség-telenül nagyot fog lendíteni és a kikötőben lecsodó pezsgő élettel, a hatalmas gőzdaruval az egész Balatonnak látványossága lesz.

A fonyódi kikötővel azonban koránt sincs kimerítve a Balatonnak, mint vízi közlekedő utnak, fejlesztése. Előttünk áll még a Balatonnak a Dunával hajós uttal való egybekötése, mire a Sió önként kínálkozik. A Siót aránylag nagyon csekély költséggel hajózhatóvá lehetne tenni.

Tekintsünk egy pillanatra a jövőbe. Minő perspektíva nyílnék meg a Balaton-kultusz számára ha a duvai gőzösek Keszthely előtt megjelenének. De e nagy tervről ma nem időszérű elmélkedni. Hagyjuk azt akkora, midőn a nemzet meddő politikai küzdelmek helyett ismét közhasznú alkotásokkal fog foglalkozni, mely alkotások nyomában jólét fakad.

E tervről tehát egy más alkalommal.

Ma csak a fonyódi közforgalom kikötőt óhajtottam az olvasónak leírni és annak rövid történetét elmondani.

A zalaegerszegi kereskedők a magyar ipar érdekében.

Valami bolond nagy láрма lehet az országban, hogy mi is felébredtünk, zalaegerszegi kereskedők. Szent Isten! . . . Bizonyosan az alkotmány szakadt le, — ha nem a padlár! Huszárvok, biztosok puffogtak, német, horvát vezényszó harsog . . . de mi az, magyar kommandó is — Magyarországon? Itt baj lehet. Kapja magát, kiugrik az ágyból. Szalad az ablakhoz: hejnalodik? Alkonyul? Hányat ütött: 48, vagy 49? Künn vad áradat. Ó szédelegve tipeg-topog, de nem tud felébredni. Tűz van, vagy feltámadt a hí Hentzi generális? A zsi-bongáson keresztesül valami szöveget vernek vissza a béreek: «pártoljuk a hazai ipart» kiáltástól reag az egész ország! Az egerszegi kereskedő ezemeit dörzöli, észbekap és úgy félálomban motyogja utána:

— Pá . . . pártoljuk a hazai ipart!

A zalaegerszegi kereskedők mult szombaton tartották értekezletüket a magyar ipar érdekében, Gráner Géza, a kereskedelmi és társaskör egyik elnöke megnyitja a gyűlést. Elmondja, miről van szó. Azonkívül felszólítás is érkezett hozzá: lépjünk be a védegyeletbe! A kereskedelmi és társaskört is beléptetjük, de a kereskedők maguk is lépjenek be. Tagsági díj négy korona. Tessék hozzászólás végett jelentkezni a jegyzőnél. (Néma esend) Végre feláll valaki: ő eddig is megtette, mondjuk ki, igenis, akarjuk pártolni a magyar ipart! (Általános megkönynyebbülés. Tizen jelentkeznek szólásra.) Persze, hogy pártoljuk a magyar ipart! Bolond, aki ellenségét jobbszereti, mint a komját!

Hát hiszen, ha csak nemzeti színű nyilatkozatok kellene, vagy általánosságok és lehet vagdalkozni a tárgy mellé, fölé, alá, akkor már könnyen megy a dolog. De a szeg fejtőre ütni, hogy a magyar kereskedő magyar gyárban, műhelyben, termelőnél készült portékát tarthasson, ennek a gyakorlati módjait megbeszélni, a nehézségek elhárításában talán még egymásnak is segítségket nyújtani (!), azt hittem, ez lesz az értekezlet nehéz feladata. Mert fogas az a kérdés nagyon! A kereskedő tudja, a nem kereskedőnek elmondok róla egyet-mást.

Bejön a vevő és azt mondja: kérek Suchard csokoládét és egy tégely arckrómot . . . Ah, a „Juliska“-krémet a szolgáldómnak kínálja; nekem „Mirzl“-t adjon.

De tegyük fel, hogy a közönség elszántan kitart a magyar gyártmány mellett és „Árpád“ miedert követel. Jaj, nekünk még kétszáz „Vindo-

bona" miederünk van, egyelőre nem rendelhetünk még több miedert. De egy hónap múlva az 59 és 62 emeteres elfogy. Rendelünk 2-2 darabot. A magyar gyáros azt feleli, hogy négy darabot nem számíthat olcsóbban, mint stb. stb. De a kítől a 200-at rendeltem, az a további négyet is úgy számítja. A kétszáz árával még adós vagyok. Ha a bécsi utazó meglátná, hogy „Árpád“ miedert tartok, megpereltetne azonnal. De „Árpád“ miedert talán csak utánvétellel kaphatnék, amire nincs — pénzem!

A közönség megszokta x árut 1 koronás nagyságban venni. A magyar gyáros azt feleli, hogy nincs berendezkedve 1 koronás nagyság gyártására.

Versenyársam a bár nem jobb, de tetszetősebb külsejű külföldi cukrot az enyémmel finomabb magyar gyártmánynak mondja. Baj! Iparállamok száz éves cégei messze világítanak, a férgese rég elhullott. Nálunk minden új, friss. Melyik a java?

Az első sikertelen kísérlet után elkedvetlenedünk, nincs pénzünk új próbálkozásra. Olyan sok chicaneur, mint amennyi a tisztességes magyar ipar jó hírnevét rongja, nincs hat iparállamban!

A szerencsés-jegyű pamukot a megvadult konkurencia beszerzési áron adja. Kénytelenségből én is. Sok utánjárás, furfang, költség árán felfedezem a beszerzési forrását a helyben még ismeretlen kos-jegyű pamuknak, amely versenyre kelhet a szerencsésennel, olyan módon, hogy még hasznát is hajt. Csak hogy a kos-pamukot Csehországban készítik. És sok más ezer dolog.

Hát hiszen majd csak átesünk ezeken a gyerekbetegségeken, bele se halunk. Hogy könnyen kiálljuk, erről lett volna jó tanácskozni.

De halljuk a szónokokat. Az első már megtörte a jeget. Jön a többi. — Hogy inkább más országból rendeljünk, csak ne Ausztriából! — Hogy ne azt mondjuk: pártoljuk, hanem: *lehetőleg* pártoljuk. . . . Hogy a védegyelet tábláját nem szegezzük ki. — De kiszegezzük. — Azért se szegezzük ki! — Folyamodjunk, hogy a magyar államvasutak szállítsák le a díjtételeket és lépünk be a védegyeletbe. — Igen, lépünk be és le kell szállítanunk a vámteteleket is. — Szerencsére az elnök hamarosan bezárta a vitát, mert én magam meg éppen indítványozni akartam, hogy — tisztesség nem esik, szólván — a miniszternek írjunk, járjon ki nekünk a meteorológiai intézetnél egy kis jobb időjárás.

Okos indítvány volt az, hogy ne mondjunk ki olyat, amit utóbb nem tartunk be, tehát azt, hogy nem rendelünk Ausztriából. Én ehhez azt is hozzáteszem, hogy azért se mondjunk ilyet, mert Széll szerint szeretettel oldjuk meg a kérdést, ne gyűlölettel. A francia vagy szerb nincs közelebb szívemhez, mint az osztrák. A mit nem kapunk itthon, azt ott vegyük, ahol jobb és olcsóbb.

Két megjegyzés majdnem közel járt a tárgyhöz. Valaki azt mondta, a közönség kérjen magyar gyártmányt. A másik azt mondta, mi nem határozhatjuk el, mit tegyen a közönség, de a legjobb esetben: a kereskedőben van annyi praktika, hogy kijátszhassa a magyar gyártmányt a kőr vevőt. Alighanem valami olyanfélért akart indítványozni, hogy amely árura a kereskedő ráteszi a védőjegyet címkejé, azon áru magyar eredetét kénytelen legyen kívánatra valamiféle bizalmi választmány előtt eredeti okmányokkal (fuarlevél, számla) bizonyítani. De a szerencsétlen tuvolás ezt az indítványát már nem tehettem meg, mert az elnöknek nemes megütközését kihívta azzal a feltevésével, hogy akadna kereskedő, aki valakit félrevezessen. Kár, hogy sok egyéb turpisságon kívül ismerünk egy céget, amely például külföldön gyártott cernáját itt gombolyíttatja orra és „magyar“ oernagyárnak hívja magát. Pedig a oernagyáros ur részéről ez nem is „küzdelem a létért“, csak a nagyobb haszonért. Mi, egerszegi kereskedők, nem vagyunk rosszabbak más embernél, de jobbak sem. Emberek vagyunk, sokan közülünk a létért küzdők.

Demique kimondtuk az értekezleten egyhangulag, hogy mi bizony hazafias kereskedők vagyunk és pártoljuk a magyar ipart, igenis!

Vagy huszan nyomban alá is irtuk a védegyeletbe való belépést — abban a kellemetes tudatban, hogy ebből az afférból nagyon olcsón, évi négy koronáért megszabadultunk. Mások nem irták alá abban a kellemetlen tudatban, hogy a zalaegerszegi kereskedőknek négyszáz-

ezer koronát kell megmenteni tudni a magyar ipar számára — adakozás nélkül.

Szűjjelmentünk. Minden társamnak leolvastam az arcáról a magam kényelmetlen érzését: ezen az értekezleten nem mentettük meg a hazát!

Többet tettel, mint beszéddel és ha beszélünk, ne beszéljünk másról.

De se baj! A fő az, hogy felébredjünk. Pedig alighanem már fel is ébredtünk, mert egész tisztán hallani, amint dadogjuk:

— Pá . . . pártoljuk a hazai ipart!

Bótos.

A hétről.

Dr Pörteleky László kormánybiztos a múlt héten háromszor látogatta meg a vármegyházát.

Szerdán reggel 8 órakor a huszárok már kivonultak az utcára. Egy részük elzárta a vármegyház teret. A gyalogjárón is csak az mehetett, aki nem látszott gyanusnak. A kocsiközlekedést teljesen beszüntették. A Kossuth Lajos-utcán végig minden utcatorkolatot csendőrök foglaltak el, hogy a főútra senki se mehessen. Az elzárás annyira sikerült, hogy alig lézengett az utcán néhány ember. Félkilencor már csak egy-két elkésett hivatalnok sietett a főtér felé s a huszárkordonon kívül verődött össze néhány asszony és dologtalan ember.

A vármegyház kapujába csendőröket állítottak, akiknek az volt a szigorú parancsuk, hogy csoportosulást ne tűrjenek s a kapun csak tisztviselőket bocsássonak be.

A kormánybiztos kilenc óra előtt indult el a csendőrlaktanyából a melléje rendelt titkár kíséretében. Erre az alkalomra már sikerült kocsit szerezni a kormány teljes hatalmú közege alá, mert — amint halljuk — a bérkocsisokat megfenyegette a városkapitány, hogyha megtagadják az engedelmességet, elveszik iparigazolmányukat. Ettől a fenyegetéstől aztán jobban megijedtek a bérkocsisok, mint a bojkottálástól, amelyet azzal tesznek lehetővé, hogy sorban valamennyien, mindennap más fog be a kormánybiztosnak.

Szerdán Steiner bérkocsis fogata kezdte meg a sort. Nem volt valami udvari diszhintó, csak egy piros kerekű, elnyűtt, kisvárosi bérkocsis. Nem angol televérek voltak elébe fogva, csak két göcseji gebe, amelyek egy cseppet sem voltak büszkék arra, hogy teljes hatalmú urat hordoznak s előttük, utánuk huszárosapat lovagol kivont karddal. Biztanni kellett biz azokat, hogy a rendes tempónál valamivel gyorsabban ragadják a kocsit és délegetben emeljék fel bűnük eresztett fejüket. A kocsisnak alkalmazott huszár nem is kímélte az ostort, hogy valahogyan sarkában tudjon maradni az ügöző huszároknak.

Steiner ur nem mert saját becses személyében felülni a bakra. Egy huszárral helyettesítették, aki mellett teljes díszbe öltözött káplár ült, a nagyobb parádé végett.

Amint a kormánybiztos és titkárával terhelte nyitott kocsit elment a csendőrlaktanyából, a huszárok körülvették s teljes biztonságban hozták a vármegyházig. Nem hallatszott egyetlen egy kiáltás, nem repült a kő, mert civil ember alig volt látható. A kormánybiztos első diadalutja volt ez. Az utca népét s a bérkocsisokat letörte. Elég volt nekik egy század huszár, kétszáz csendőr, egy kis fenyegetés és egy nagy plakát. Ezután következnek azok, akiket karhatalommal, fenyegetéssel és irással nem lehet megtörni. Nagy fegyvertára van a magas politikának; majd ezek ellen is eszelenek ki valamit. Talán majd a nyomor és szenvedés . . . Vagy talán maguktól is megpuhulnak, mint a vadkörte, amelyet a göcseji ember úgy szokott kezelni, hogy az ágyába teszi, mindennap ráfekszik s addig-addig nyomogatja a száját testével, míg megpodvásodik, elpuhul és könnyen emészthető esemege lesz a fanyar gyümölcsből. És azok a jó urak ott fejn jól ismerik a vadkörte természetét, hát ráfeküsznek. Császárkörtévé azonban még sem tudják érlelni. Ez az egy vigasztaló.

Tudja az ördög, miért beszélék metaforákban, mikor száraz tudósítást kellene írnom. Szent Metternich, Bach és Schmerling szellemei kísértenek-e, akiknek uralma alatt a magyar író érzelmeit és gondolatait csak úgy fejezhette ki, hogy a német meg ne értse s a cenzor bele ne kapaszkodhassék. Vagy talán csak önkéntelenül tör ki belőlem az ősi magyar hagyomány s a keleti természet kever bele a képietes beszédbe?

Igaz, hogy isteni győriesség lehetett annak idején a cenzor becsapni, aki nem tudta megérteni, mi csoda nagy dolog lehet abban, mikor a poéta a stíglieket biztatja, hogy „fiam csak énekeljétek“, de hát ma már a cenzor sem német, hanem magyar, vagy legalább is keleti ember.

* * *

Irok tehát száraz tudósítást s felvezem az események fonalát ott, midőn a piroskerekű bérkocsis begördült a vármegyház kapuján.

Dr Pörteleky László kormánybiztos titkárával felment az alispáni hivatalba. Hogy ott mit csinált, — az titok. Nem tudjuk. Aktákat nézegetett és jegyzeteket csinált. Néha az alispántól is kérdezett egyet s mást. Az alispán saját szobájában maradt, a kormánybiztos pedig bevonult az alispáni kis tanásterembe s az ellenálló határozatokat kérte magához. A vármegyház az ellenállás tárgyában intézett miniszteri rendeletnek számai fel voltak nála jegyezve s az ezekre hozott határozatok iránt érdeklődött. Hogy mi a célja ennek a munkának, vagy van-e egyáltalában valami célja, azt senki sem tudja. Talán még a kormánybiztos sem. Az egész művelet amolyan vadkörte-puhítás lehet.

A külvilág, sőt a tisztviselői kar is annyit tud a zárt ajtó mögött törtétekből, hogy a kormánybiztos ur megszemjázott és sört hozatott magának. A vármegyei hajdu készséggel rohant az „Arany Bárány“-ba friss sörért. A csendőrök és huszárok akadálytalanul át is eresztették az atillás Ganymedest a kordonon, a kívül várakozó ügyvédek s egyéb sürgős dolgok után törekvők bosszuságára. De hát a hajdut igazolta a sörös pohár és az uniformis, a szürke civilek azonban nem tudták hitelesen bebizonyítani, hogy tényleg dolguk van a vármegyházán.

Híre járt, hogy a kormánybiztos az alispánt ki akarja lakoltatni a főispáni lakásból, amelyet a vármegye határozata folyttan elfoglalt. Hogy a hír igaz-e, nem tudjuk. Az alispán nem beszél az egész hivatalos eljárásról egy szót sem, más pedig biztosat nem tud. Tény, hogy a kormánybiztos érdeklődött a rendelkezésre álló hivatalos helyiségek beosztása iránt, néhány zugot meg is nézett s valószínűleg be is látta, ha csak szándékosan el nem hallgattatja a jobb belátást, hogy a hivatalos helyiségek annyira nyomorultak, hogy a főispán nem igényelhet magának ingyen lakást abban a házban, amelyben nyolc, tíz embert zsufolnak össze egy iroda-szobában. A vármegyeinek egyébként joga is van a főispántól az ingyen lakást megtagadni. Ezt már megállapította a bírói gyakorlat, amely a vármegyházba erőszakkal betört főispánokat ítéletileg kiköltözteti. A bírói ítélet pedig karhatalommal is végrehajtandó. Az volna ám még csak a füresa háboru, ha a vármegyház kapujában egymással szemben állnának a kormánybiztos és a végrehajtó zsendárjai, hogy a főispáni lakást védelmezzék és elfoglalják. Jogállamba való jelenet volna, mikor a kormány karhatalommal semmisítené meg a bírói ítéletet.

A kormánybiztos szerdán délelőtt féltizenkettőig időzött a vármegyházán. Amint a lépcsőn lejött, az udvarban várakozó táltosokat a huszárkocsis készenlétbe helyezte, a bakon feszesen ült a káplár ur s a kocsit kigördült a kapun. A huszárok már nyeregben ültek, a csendőrök szalutáltak s felhangzott a német vezényszó: Ergreift den Sebel. A kocsit előtt, mellette és utána huszárok lovagoltak, a csendőrök eltávolítottak az utból jólőre minden járművet és járőrelőt s a kormánybiztos, mint egy triumfátor vonult be a csendőrkaszárnyába.

Csütörtökön délelőtt ugyanaz történt, mint szerdán. A kormánybiztos bejött, aktákat vizsgált és távozott. Eddig a csendőrök nem jöttek be az udvarra. Csütörtökön azonban már két csendőr a belső épület ajtója előtt helyezkedett el. Csertán Károly alispán követelte a csendőrök azonnali eltávolítását s Pörteleky kormánybiztos ezt el is rendelte. Az alispán becsukatta még a kaput is. A katonaság ottkűnn őrizte a vármegyházát, amíg odabenn folyt az állammentő munka.

Szombaton reggel már félkilencor bekocsizott a vármegyházához. A felvonulás még csendesebb volt, mint csütörtökön. Most már elég volt egy szakasz huszár és néhány csendőr.

A féltizenkettőig tartott s az alispáni hivatalban lefolyt vizsgálat részleteiről s eredményéről nem tudunk semmit.

Simán ment minden. A tisztviselők is dolgoztak a szobáikban. Még csak nem is érdeklődtek a nagy események iránt. Megszokták már a helyzetet, amint a város beletörődött az ostromállapotba. Sőt idestova az lesz szokatlan, ha nem lesz felvonulás. Hozzá tartozik már a város képehez az a kis parádé.

Szinte önkéntelenül botlik az ember elé az a kérdés: mi szükség van most már mindezekre? Hiszen puhulunk már, erősen puhulunk. A vármegye, a város az önkéntes adókat beszedéséért, az ujoncoknak kiadja a belépési bizonyítványt. Adót ekkékválni s kényszerrel sorozni pedig nem akarnak — amint mondják. Mert nem szándékoznak törvényteleniséget elkövetni. Így mondják.

Ha igazat mondanak, hagyjanak bennünket békében. A passzív rezisztencia letörött, minék hát a nagy akció?

A közvéleményben az a nézet kezd gyökeret verni, hogy a sokat hangoztatott törvényes és békés szándék csak humbug, amely mögött ott rejtőzködik a kényszerujoncozás és adóvégrehajítás terve.

Leszereltünk. Nem tagadhatjuk. De hogy a leszerelés a nyílt törvénytörés és címikus esküszegség menjen, ez már mégis lehetetlen. Erre nem kapnak embert Zalavármegyében.

A kormánybiztos megtiltotta a tüntetéseket és a beugolást s a csendőrség és katonaság megszorítása iránt intézkedett. A múlt héten Zalaegerszegrre érkezett a Szombathelyen állomásozó 11-ik közös huszárezred egy százada. A megyebeli csendőrségekön alig maradt ember, annyi csendőrt behoztak Zalaegerszegrre.

A mi honvédszázadaink most már nem teljesítenek közbiztonsági szolgálatot, jobban mondva nem kísérik hivatalos útjain a kormánybiztos. Azt hisszük, hogy ezt a felmentést a huszárok vették legkevésbé zokon.

A szombathelyi huszárok is mind tősgyökeres magyarok. Parancsnokuk Szűts István kapitány, aki zalamegyei családból származik s vármegyénk több előkelő családjával közeli rokonságban van. A legénység sziamagyar. Válogatott, jóképű, középtermetű, vállas fiúk, igazi magyar huszárok. Szinte fáj az ember füle, mikor németül vezénylik őket. Az igaz, hogy a tisztiek a vezényszavakon kívül egy szót sem szólnak hozzájuk németül.

A huszárok vonaton jöttek Zalaszentivánig, ahol a parancsnok két kocsit rendelt a bírónál a podgyász részére. A bíró ki is állította a két szekert, mikor azonban megtudta, hogy kormánybiztost őrizni jönnek, vissza parancsolta őket. Zalaszentiván község bírójá ilyen célra nem rendel kocsit. Inkább összevágja és tüzre rakja az egész alkalmatlanságot. A zalaszentiváni kocsik tehát nem is szállították be a huszárok podgyását, hanem innét ment ki két kinstári kocsit a bagázsért. Így beszéltek a zalaszentiváni bíró hazafias viselkedését Zalaegerszegen.

A pozvai gyerekek is hamar megsejtették, hogy miért vonul végig a nyalka huszárszázad a falun s utánuk is kiabáltak: Pórtelky huszárok, német katonák. A katonák csendesen mosolyogtak a fiúk felbuzdulásán. Egyik másik talán boszankodott is, de nem a pozvai gyerekekre.

A városi lakosság a legnagyobb szimpátiával fogadta a huszárokat, amire maguktartásával rá is szolgáltak. Nem fordult elő egyetlen összehálgalozás sem; a katonák a legnagyobb csendben viselik magukat. Meglátszik rajtuk, hogy az itteni szolgálat nem kelt bennük valami nagy lelkesedést, de teljesítik a kötelességüket és kísérik a kormánybiztos kocsiját, őrzik a vármegyeházát, mert most ez a parancsolat.

Hogy voltaképpen mit csinál és mit szándékozik még csinálni dr. Pórtelky László kormánybiztos Zalaegerszegen, azt mi nem tudjuk. De nem tudja senki sem. Sőt talán ő maga sem tudja. Egyelőre bizonyosan unatkozik a csendőrkaszárnyában s kénytelen megelégedni azzal a mulatsággal, hogy felvonulásokat rendez a vármegye házára, ami legalább két-három órát igénybe vesz.

Tele van sejtelmekkel és várakozással az egész közélet. Még nem bizonyos, hogy ezt a kis fiók abszolutizmust, amely csak most bujt ki a tojásból, fel tudja-e nevelni a kormány.

Csinján kell tehát banni a legszigorubb rendszabályokkal, mert hamarabb visszatérhet a rend, mint a kormány hiszi s akkor kész volna a blamázs. Várakozó álláspontot foglal el mindenki; várának tehát a biztosok is. Ez a hónap — előre láthatólag — már csak így fog elmúlni. Április 11-ike lesz a kritikus nap. Ha addig sem hívják össze az országgyűlést, akkor kész a nyílt önkényuralom, akkor nem lesz már helye semmiféle kíméletnek. Jönnek a legszigorubb rendszabályok, az ujoncozás, adószedés, vármegye tisztogatás. Ha azonban mégis győzne az alkotmányos fel-fogás vagy legalább is a forma, akkor a biztos urak vissza fognak vonulni, ahonnét jöttek, vagy ahová vágytak. Kiből méltóságos ur lesz, kiből kegyelmes. De választott alispán nem lesz egyikből sem, az már bizonyos.

A kormánybiztos működésével összefüggő események közül a legfontosabb volt a múlt héten Zalaegerszeg város képviselőtestületének határozata.

Zalaegerszeg szintén az ellenállás mellett nyilatkozott, amikor még nyilatkozatának a következményeitől nem kellett tartani. A riadóból azonban rükwärts-concentrierung lett, mert elérkezett az erőszak ideje, amikor a meggyőződés, a törvénykönyv és argumentum nem érnek semmit. A városnak pedig más fegyvere nincs, sőt pénze sincs. Mivel opponáljon?

A képviselőtestület közgyűlése iránt nem is mutatkozott valami nagy érdeklődés. Mindenki tudta, hogy mi lesz a határozat. Mert hát nem lehet másként. A képviselőtestület sok tagját mélyen elszomorította az a tudat, hogy a kényszernek engedni kell s jogaink védelmében csak papíron szállhatunk sikra. Ezek nem jöttek el a közgyűlésre. Nem akartak részesei lenni a leszerelésnek. A pessimisták már régen tudták, hogy ez lesz a vége az ellenállásnak. Ezek ezért maradtak távol. A képviselőtestület tagjainak alig fele mondta ki, hogy az erőszak előtt le- rakja a fegyvert, kényszerűségből beszo- gáltatja az állampénztárba az önként befizetett adót s a fogyasztási adót, továbbá az önkéntes ujoncok részére kiállítja a belépési bizonyítványt.

Elvárja azonban a tisztviselőktől, hogy esküjükhöz s a törvényekhez hívek maradnak, törvénytelen rendeleteket végre nem hajtanak s hazafias érzelmeikben meg nem tántorodnak. Kiváncsi a képviselőtestület, hogy ha az önkény a tisztviselőket hazafias magatartása miatt állásukból elmozdítaná is, őket továbbra is a város alkalmazottainak tekinti s nekik, valamint özvegyeiknek és árváiknak teljes kártérítést biztosít.

A képviselőtestület elhatározta továbbá, hogy a város polgárságához felhívást intéz aziránt, hogy a tüntetéstől, zavargástól s utcai esportulástól mindenki tartózkodjék; a kormánybiztos működésében ne igyekezék senki megakadályozni, mert a karhatalom provokálása a nemzet ügyének nem használ, sok ártatlan embernek testi épségébe kerülhet. A felhívást falragaszok alakjában tették közzé, ezek nagyrésze azonban néhány óra múlva csak rongyokban lógott a hirdető táblákon.

A képviselőtestület határozatait egyhangulag hozta. Egyetlen hang sem hallatszott, amely akár az ellenállást fenntartani, akár a tisztviselőket iránt tanusított áldozatkészséget mérsékelni akarta volna. A részletkérdésekhez szoltak hozzá Hajk István, dr. Kele Antal, dr. Czinder István, dr. Berger Béla, dr. Csák Károly. Kenetteljesen buzgott minden beszédben az opportunizmus, amely leszerel s az áldozatkészség, amely a hazafias tisztviselők sorsát biztosítja. Mindenki úgy gondolkodott, hogy meentsük meg, ami még menthető: az elvet. A többit ám had vigye a kormánybiztos. A jogot fenntartottuk, de a derekunkat beadtuk. Mert muszáj is, meg célszerű is.

A közgyűlés végén volt egy kis lelkesedés is. Várhidy Lajos polgármester lendületes szavakkal mondott köszönetet a tisztviselők nevében a képviselőtestület hazafias áldozatkészségeért s egyszersmind ígéretet tett, hogy a törvény és lelkiismeret parancsait feltétlenül követni fogja, ezek parancsaitól el nem tántorodik egy vonal- nyira sem. Mint magyar tisztviselő, tudja, mivel tartozik a hazának s mint Zalaegerszeg polgármestere ismeri a város polgárságá iránt tartozó kötelességeit. A polgármestert megélt- tük s a közgyűlés békésen eloszlott.

Zalavármegye közbiztonsági állapotára nézve nem nagyon kedvező a kormánybiztos zalaegerszegi szereplése. A csendőrséget összpontosítják s künn a falvakon ma már preventív szolgálat is alig van. Nem jó lesz, ha ezt a esz- vargók észreveszik. Mert a csendőrtől még félnek, de más nem tudja őket féken tartani. A nép körében máris beszéd tárgyát képezi, hogy a csendőrség politikai feladatokkal való el- foglaltságának következményei lesznek. A gar- rázdálkodások száma emelkedni fog, a tolvajok és rablók elszaporodnak s még szerenese lesz, ha Savanyu Józsi diésőségét meg nem irigyl valami vállalkozó szellemű kanász és bandát nem szervez.

Jellemző a mai viszonyokra, hogy az alsó- lendvai járásbíró egy pákai embernek az elő- vezetését rendelte el s ennek foganatosítása iránt a zalaegerszegi szárnyparancsnokságot kereste meg. A szárnyparancsnok pedig a járásbíró- sá- hoz intézett válaszában leplezetlen őszinteséggel bevallotta, hogy amíg a csendőrökre Zalaeger- szegen szükség lesz, semmiféle közbiztonsági szolgálatot nem teljesíthet.

Szomorú korszak!

A csendőrséget és katonaságot a vármegyei tisztviselők ellen mozgósítják. A guzemberek had garázdálkodjanak!

Egy polgártársunk, akinek nem annyira az elvek és magasabb állami érdekek, mint inkább a gyakorlati kérdések iránt fejlődött ki az ér- zéke, azt számítgatta, hogy mennyibe kerül a zalaegerszegi ostromállapot. Kihozott naponként 1000 koronát.

Nem is sok!

De ki fizeti azt meg? — En, te, ő — mind- nyájan. A göcseji sovány föld, a kis házikó, a szegény ember, az iparos, a kereskedő, a nagyur, a gyáros — szóval mindenki fizet azért, hogy az államhatalom képviselője jelen legyen Zala- vármegyében!

De lesz még ez rosszabban is!

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város árvaszéke közhírre teszi, hogy az 1877 évi XX. t. c. és 55200/903 sz. belügyministeri rendelet szerint elkészített 1905 évi gyámpénztári járszámadás és vagyon mérleg az idézett t. c. 300-ik és 55200/903 sz. sz. belügyministeri rendelet 119-ik §-a értelmé- ben a városi árvaszék indokolt jelenetisével együtt az 1906 évi március 3 től 1909 évi március 21-ig azaz 15 napon át a városi főjegyzői irodában az esetleges észrevételek megtehetése végett nyilvános közszemlére kitétettek — ahol is azok a hivatalos órák alatt az érdekelt felek által betekinthetők.

Zalaegerszeg r. t. város árvaszékének 1906 évi március 3-án tartott üléséből.

Várhidy Lajos sk., polgármester

Hirek.

Hazafias ünnepélyek. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör március 15-ikének évfordulóján nagyszabásu ünnepélyt rendez az »Arany Bárány« szálloda disztermében. Az ünnepély délután 6 órakor lesz. A részletes programot falragasz- kon közlik. Az I. M. K. ezután is kéri a közönséget, hogy a hazafias ünnepélyen vegyen részt.

A zalaegerszegi állami főgimnázium f. évi március hó 15-én d. e. 11 órakor az intézet tornacsarnokában hazafias ünnepélyt rendez a Szanatorium Egyesület javára, melyre a t. közö- nséget tisztelettel meghívja. Az ünnepély műsora ez: 1. Hymnus. 2. Alkalmi beszéd, mondja Lajdl László József, VIII. o. t. 3. Szabolcska M. Március 15. szaválja László Gy. VI. o. t. 4. Talpra magyar (ének). 5. Párbeszéd a Bánk-bán- ból, szaválja Kovács K. és Kovács I. VIII. o. t. 6. Moszkovszki M. Danses Espagnoles, zongorán előadják Medgyesi Natália I. és Medgyesi László III. o. t. 7. Küzdelmek a magyar nyelv érdeké- ben, írta és felolvassa Schwarcz József VIII. o. t. 7. Kuruc dalok, Fritz Paula k. a. zongora- játéka mellett éneklő Brigievics Karoly ur. 9. Népdalok (ének) 10. Ábrányi E. Eftaltesz, szaválja Rozner R. VIII. o. t. 11. Kossuth nóta (ének). Belépő jegy személyenkint 50 f, tanulójeget 10 f.

A felsőkereskedelmi iskolában az ünnepély 15 ikén 3 órakor lesz. A műsor a következő: 1. Hymnus. Éneklő az ifjúság énekkara. 2. Talpra magyar, szavalja Bütös V. II. oszt. növendék. 3. Méltató beszéd, tartja Kiss Lajos tanár. 4. Hareli riadó, B. M.-től, éneklő az ifjúsági énekkar. 5. Glória, írta Ábrányi, szavalja Andreánszky M. I. o. növ. 6. Népdalegyveleg, írta Geiger A. előadja az énekkar. 7. A március 15-ike Pesten. írta felolvassa Bollinger I. III. o. növendék. 8. A szent nyomok, írta Várady Antal, szavalja Weisz I. III. o. növendék. 9. Rákóczy induló, Hazlinszkytól éneklő az ifj. énekkara. 10. Esküdjünk, írta Ábrányi Emil, szavalja Lang Gyula, II. o. növendék. 11. Szózat, éneklő az ifj. énekkara.

A zalaegerszegi iparos ifjúság a nagy nap évfordulóját 18-ikán este 8 órakor üli meg az Arany Bányák szülő nagytermében. A műsor: Megnyitó beszéd; a Honvéd álma — szavalt; egy alkalmi költemény, — szavalt; március 15-ikének emléke. Az ünnepélyen a Jósany szobor alap javára 80 és 40 fillér belépő díjat szednek.

A kereskedő ifjak önképző köre, amint már jeleztük, március 17-én tart ünnepélyt.

Az izr. templomban a péntek esti istentisztelet további intézkedésig, este 7/6 óra kor kezdődik.

Visszaüldött feliratok. A Magyarországi azt a hirt hozta, hogy több vármegyének a felségéhez intézett feliratait a kabinet irodázza küldte vissza, hogy miután azok a felségjogokat tartalmazzák, a feliratokat nem terjeszti a király elé. A Nagykanizsán megjelenő „Zala” lap társunk az említett vármegyék közé besorozta Zala vármegyét is. Illetékes helyen kijelentették, hogy az a hír valótlan, mert Zala vármegye az alkotmányos küzdelem alatt a felségéhez feliratot nem intézett, csak határozatokat hozott, amelyeket az országgyűlésnek, a vezérbi bizottságnak s a törvényhatóságoknak küldött meg.

A zalaegerszegi kath. templom belsejének restaurálása. A zalaegerszegi kath. templom műbelsőjének restaurálása és belső berendezésének restaurálása iránt Legáth Kálmán apátplebános mozgalmat és gyűjtést indított. A restaurálás költségei meghaladják a 20 ezer koronát; a gyűjtés pedig 5100 koronát eredményezett. Dr. István Vilmos megyés püspökünk azonban szülővárosa iránti kegyelemből megígérte, hogy a hiányzó összeget a sajátjából fedezi. A múlt héten a templom restaurálása céljából alakult bizottság Legáth Kálmán apátplebános elnöke alatt ülést tartott, amelyen megjelent Bogdánffy Pauli Erik akadémiai festőművész is, aki a freskókat helyre fogja állítani s a restaurálást vezeti. A régi művészi falfestmények teljesen megmaradtak régi alakjukban, a mellékoltárok mennyezetére azonban új freskók jönnek. Az oltárok és szószék aranyozását megújítják, a padokat helyreállítják. Az ipari munkát helybeli iparosok végzik. Az állványokat Morandini Tamás építész készítette, a padokat Lendvay László asztalosmester javítja ki. A munkát husvét utáni kedden kezdik s három-négy hónap alatt befejezik.

Kinevezés. Fogarasi József trencsényi kir. ügyészségi írnok az alsólendvai kir. járásbíróihoz, — Szláby József helybeli kir. törvényszéki díjnok a győri kir. törvényszékhez írnokká nevezetett ki.

Megaróztatás. Dr. Urbanek Károly, Bucsy István, Schuster Oszkár, Pásztor Imre és Dr. Károlyi József a helybeli állami főgimnázium ideiglenes minőségű tanárai ezen állásaikban megerősítettek.

Ejgyezés. Zakál Lajos perlaki ügyvédi írnok eljegyezte Doka Franciska kasszonyt Perlakon.

A honvédség köréből. Frohreich Szabó Ernő ezredes a pápai 7. honvédhuszár ezred parancsnoka a múlt héten városunkban időzött s az itt állomásozó honvédosztály fölött szemlélet tartott.

Dalverseny Nagykanizsán. Szép ünnepség színhelye lesz ez év augusztus 19 és 20-ik napján Nagykanizsa városa. A Dunántúli Dalosszövetség két napon tartja ott versennyel egybekötött hetedik dalünnepét. A kulturális és hazafias ünnepre már erősen készülődik Nagykanizsa város közönsége élén a házigazda tisztségét betöltő nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Körrel, mely derekasan működik a szép ünnep sikeréért. A Szövetség Nagykanizsán székelő választmánya most állapította meg az ünnepség műsorát, melyet lelkes felhívás keretében a napokban küld meg a szövetségi dalegyesületek. A verseny három

esorozatban lesz: I. Nehéz műdal csoport. Versenykar: »Dalfórács« írta Kirohner Elek. II. Műdal csoport. Versenykar: »Honszeretet« írta Révfy Géza. III. Népdal csoport. Versenykar: »Szomorú fűzfának...« írta Huber Miksa. A versenyben egy dalegyelet 16-nál kevesebb és 32-nél több énekessel nem vehet részt. — Összkarokul 4 mű fűzetett ki: 1. »Hymnus« (Kölesy) Erkel Ferentől. 2. »Daloljatok«, Szövegét és zenéjét írta Hoppe Rezső. 3. »Szabadság, dicsőség« König Pétertől. 4. Szózat (Vörösmarty) Egressytől. A 2. számú összkarban csak az I. és II. csoportban résztvevő dalegyesületek vesznek részt. A versenyre való jelentkezés határideje 1906 május 1. Jelentkezések a szövetség titkárnak címre (Gürtler Ferenc, Nagykanizsa) intézendők. A dalünnepen résztvevők elzárólásáról, valamint a kedvezményekről a rendező bizottság gondoskodik. A versenyre már a felhívás kibocsátása előtt is szép számmal jelentkeztek a dalegyesületek.

Adakozók a zalaegerszegi plebánia templom belső restaurálására. Hutter Ferencné 131. sz. gyűjtő-ívén. Zanathy Mihály, Hutter Ida 4—4 K, Simonffy János, Erdős Frigyes, Simonffy Géza, Simonffy Béla 2—2 K, Farkasok, Kovácsos Károly, Hutter Károly, Hutter Gizella, Hutter Lajos 1—1 K Összesen 21 K. Szalay Lászlóné 72. sz. gyűjtő-ívén. Szalay Lászlóné 20 K, N. N. Vanizsáb Eleonora, Szalay Mariska, Szalay Gyula, Szalay Ilonka 2—2 K. Összeg 30 K. Kummer Gyuláné 59. sz. gyűjtő-ívén. Kummer Gyula 10 K, Kummer Gyuláné 5 K, Tschürtz Aureléné 1 K, Simon József, Varga László 20—20 f. Összeg 16 K 40 f. Mattushech Richárdné 65. sz. gyűjtő-ívén. Mattushech Richárdné 2 K, Hartmayer Károly, ifj. Riedlmayer Mukiné, Dr. özv. Áts Ferencné 1—1 K, Hauk Ferencné 60 f, özv. Léránt Lászlóné, 30 f, Szabó Rozika 30 f, Cill M. 40 f, Hodossy Istvánné 30 f, Nagy N. 50 f, Nagy Károlyné 20 f. Összeg 7.60. Schmidt Józsefné 88. sz. gyűjtő-ívén. Schmidt Józsefné tanítóné 5 K, Schmidt József 2 K, Faller József tanító 1 K. Összeg 8 K. Kozáry Lajosné 147. sz. gyűjtő-ívén. Kozáry Lajosné 2 K 70 f, Gehér Katalin, öreg Székér János 1—1 K, Kolbin József 80 f, ifj. Székér János, Székér Ferenc 20—20 f, Székér Rozi 10 f. Összeg 6 K.

Halálozás. Kardos László zalamihályfai plebános 67 éves korában, papságának 40-ik évében elhunyt. Múlt kedden helyezték örök nyugalomra a vidéki papság és híveinek nagy részvéte mellett.

Meghívó. Tisztelettel értesítjük a »Karácsonyfa egyesület« t. tagjait, hogy f. évi március hó 11-én azaz vasárnap délután 3 órakor a város-háza nagy tanástermében évi közgyűlés lesz, melyre az egyesület tagjait ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

A zalaegerszegi ügyvédek nem ragasztanak bélyeget. A zalaegerszegi ügyvédek értekezletet tartottak s elhatározták, hogy amíg az alkotmányos élet vissza nem tér s a kormány erőszakos rendszabályait folytatja, az általuk szerkesztett okiratokra, periratokra stb. bélyeget nem ragasztanak. Ha Magyarország egész ügyvédi kara egyöntetűen járna el, érzékeny csapást mérne a kormányra, mert az ügyvédek által elhasznált bélyeg legalább 25—30 millió koronára rug.

A Balatoni Szövetség igazgató választmánya Budapesten a magyar országos tüzoltó szövetség tanácstermében (Kerepesi út 38. IV. 15. lift) f. évi március hó 14-én szerdén délelőtt 11 órakor ülést tart. Tárgyai: 1. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Jelentés a postatakarékpénztár forgalmába való belépésről és a pénztár állásáról. 3. Tihanyi felszígelt befásítása s ezzel kapcsolatban a tihanyi rév ügye. 4. Balaton körüli utaknak a törvényhatósági utak hálózatába való felvétele. 5. Déli vasuti menetrend megváltozásáról jelentés. 6. Siófoki kikötőnek a fonyódi mintájára államivá tétele és a bozót ügy állása. 7. Balatoni gőzhajózási r. t. új hajók építéséhez részvényeket bocsájt ki. 8. Gerster Béla mérnök vállalkozó, korszerű szállókat hajlandó a Balaton körül építeni. 9. Körtelefőn a Balaton körül. 10. Somogy megyei Gazd. Egyesület mozgalma élelmi szerek beszerzésére szövetségi alapon. 11. Cséplő Ernő szövetségi író memorandumja a Balaton kultusz fejlesztése tárgyában. 12. Indítványok tárgyalása.

Adomány. Az izraelita fiatalok febr. 17-én Erdős Gyula elnöke alatt bohóc estélyt rendezett, amelynek tiszta jövedelméből a helybeli

Nőgyelet 80 koronát kapott, amelyért halálköszönőt fejezi ki az egyelet elnöksége.

A kiszolgált katonák érdekében. Makó város polgármestere az ország összes városaihoz és törvényhatóságaihoz következő átiratot intézte: Makó város képviselőtestülete tekintve azt, hogy a besorozott katonák a három-négy évig illetve a honvédségnél teljesített szolgálat ideje alatt éppen semmit sem kereshetnek s így a katonai szolgálatban eltöltött idő saját személyüket és családjukat tekintve, elveszettek tekinthető; — tekintve továbbá, hogy a katonai szolgálatból rendszeren ősszel, a mezei munka befejezése után, tehát akkor nyernek elbocsátást, midőn nemcsak nem kereshetnek, hanem családjainak egyenesen terheivé válnak, azon óhajának adott kifejezést, miszerint törvényhozás útján, történjék intézkedés arra nézve, hogy különben szegénységük folytán sem politikai, sem más jogokban nem részesülő s ennek dacára az állam érdekében 2—4 évi terhes katonai szolgálatra éppen ugy köteleztetnek mint a vagyonos, sőt legvagyonosabb ifjak, katonaságtól elbocsátásuk idején az állam által 200—200 K segélyben részesíttessenek, hogy a munkára és keresetre nem alkalmas téli időben legalább az éhínségtől megszabadíttassanak. A képviselő testület a segélyezésre a hadmentességi díj kijelölését s főpapi birtokoknak e címen a szükséges összegekkel megterhelhetőségét véleményezi utóbbi azon indokból, mivel a főpapi birtokokat most már nem terhel külön fejezetes erő kiállításának kötelezettsége, holott azon birtokok adományozásáról egyik főindok a honvédelem volt.

Szinészet. Szilágyi Dezső színigazgató társulatával a rövid két heti téli saison f. hó 7-én befejezte. Múlt számunkban megírtuk, hogy az igazgató a társulata játéksorozatát azért fejezte be oly hamar, mert e rövid saison elején törekvéseiket a közönség az ügy érdeméhez méltóan nem támogatta eléggé. Az ő időelőtti elutazásuknak ez oka eszik, mert a közönség az utolsó előadásokat tömegesen látogatta. Az igazgató a közönség anyagi támogatását elutasítása előtt hálás szívetel köszönte meg és kijelentette, hogy ha időközben egy másik város közönségének nem angazálta volna társulatát, a tervezett idényt betartotta volna. A város intelligenciájára hálával gondol vissza mindig s ha a város politikai életében a várt üdvös változás rövid idő múlva bekövetkezik, ő társulatával visszajön, hogy a rendes tavaszi idényt végig játssza.

Vasárnap két előadást tartott a társulat. Délután fél helyárrakkal a „Kukoricza Jónás“-t adták, amit nagybárára az iskolás gyermekek és bonne-ok nérték végig. Este pedig a „Smolen Tóni“ került színre harmadszor, ahol a közönség hazafias tüntetése megisméltódott.

Hétfőn a társulat primadonnájának Jászai Mariskának jutalomjátékául a „Gül Babá“-t játszották harmadszor.

Kedden volt az utolsó előadás, amelyen az „Aranyvirág“ című operettet adták elő.

Távbeszélő hálózat a Balaton partján. A Balatoni szövetség még december hónapban felírt a kereskedelmi miniszterhez, a Balaton körül fekvő helységekből távbeszélő hálózat létesítése iránt. A miniszter a hálózat létesítését most el is határozta s annak kiépítését három évre vette tervbe. A hálózatba bele kapcsolottanak: Veszprém, Tapolca, Almádi, Balatonfüred, Alsóörs, Csopak, Arács, Nemespécsey, Szentantalfa, Zánka, Szepezd, Révfülöp, Kővágóörs, Balaton Ederics, Köveskálta, Badaconyotomaj, Keszthely, Balatonberény, Balaton Keresztur, Mária telep, Fonyód, Boglár, Lelle, Szemes, Szárszó, Köttes, Balatonföldvár, Siófok, Lepsény, Aliga, Kenese. A miniszter az eddigi feltételektől eltérően kijelentette, hogy a fenti községek bármelyikében, ahol egy rendes és 1 kedvezményes előfizető jelentkezik, felállíttatja a távbeszélő központot. A rendes évi előfizetési díj 240 K, a kedvezményes 120 K. A tervezetbe felvett helyeken levő előfizetők egymással díjtalanul beszélgethetnek, az interurbán forgalomban pedig a rendes díjak befizetése mellett részt vehetnek. A Balatoni szövetség mozgalmat indított, hogy a szükséges előfizetőket összegyűjtse s a hálózat kiépítése megkezdhető legyen. A Balaton körüli távbeszélő hálózat talán előbbre viszi a megye hálózat ügyét is.

Közygyűlés. A zalaegerszegi ipartestület f. évi március hó 11-én délután tartja 1906. évi rea-

apotára nézve nybiztos zala- get összponto- preventív szol- ha ezt a sa- endőrtől még féken tartani. rgyát képezi, atokkal való el- sznek. A ga- g, a tolvajok renese lesz, ha a irigyi valami át nem szervez. hogy az alsó- bernek az elő- atosítása iránt aságot kereste a járásbíróság- a őszinteséggel kire Zalaeger- közbiztonsági a vármegyei A guzemberek m annyira az k, mint inkább ott ki az ér- nyibe kerül a zott naponként te, ő — mind- kis házikó, a kedő, a nagyur, ot azért, hogy legyen Zala- at. széke közhírre és 55200/903 rint elkészített és 6000/903 sz. k §-a értelmé- berésével együtt i március 21-ig gyzői irodábn lehetése végett — ahol is azok elt felek által székének 1906 sk., polgármester erszegi Irodalmi nek évfordulóján Arany Bányák ély délután 6 mot fdragszo- éria közönséget, ten részt. názium f. évi akor az intézet pélyt rendez a helyre a t. közön- ünnepély műsora d, mondja Lajdl Szabolcska M. g. VI. o. t. 4. zés a Bánk-bán- vés I. VIII. o. gnoles, zongorán Medgyesi László ar nyelv érdeké- József VIII. o. a k. z. zongora- es Karoly ur. 9, Elhaltesz, szavalja suth nóta (ének). tanulóje 10 f.

des közgyűlését, amelynek tárgysorozata: 1. az elnökség évi jelentése. 2. Az ipartestület 1906. évi költségvetésének megállapítása. 3. Új elnök választása. 4. Egy számvizsgáló-tag választása. 5. Nyolc előjárásági tag választása és 6. netáni indítványok. Az ipartestület 1905. évi működéséről előjárásági jelentésben számol be, amelyből olvashatjuk, hogy a lefolyt esztendő az iparosokra nézve igen gyenge forgalmu volt. És e kedvezőtlen forgalom békés lebonyolítását is megzavarták a kőműves, ács és asztalos iparosok között kiütött bérharc mozgalmak. E bérharcok — mondja a jelentés — az ipari tevékenység megakadályozói s úgy a munkást, mint a munkaadót érzékeny anyagi és erkölcsi veszteséggel sújtják. Az ipartestület a munkásoknak kívánásaiik keresztülviteléhez mindig segédkezet nyújtott s ezt pártatlanul a jövőben is meg fogja tenni. Kellemetlen volt tapasztalni, hogy a munkások a békés megegyezés keresése helyett inkább a bérharc felé hajoltak, aminek okait a munkások központi szakszerveleteinek vezetésében, ezek igazításában találják. Ezek az igazgatók — mondja tovább a jelentés — a munkások követeléseit a saját érdekeik kielégítése végett állítják fel, így akarván igazolni, hogy munkástársaik filléreiből milyen híven sáfárkodnak. Az ipartestület immár 20 éve áll fenn; ez idő alatt az iparfejlesztés körül nevezetes eredményeket ért el s a testület vagyontát tetemesen szaporította. Hogy pedig az iparosok érdekeit nem mindig tudta teljes megnyugvásra szolgálni, ebben öt hiányos ipartörvényeink akadályozták, amelyek revíziója elé fokozott várakozással tekint.

A zalaegerszegi kereskedők a magyar iparért. Mult számunkban már említettük, hogy Gráner Géza értekezletre hívta össze a zalaegerszegi kereskedőket, hogy a magyar ipar pártolása mellett állást foglaljanak. Az értekezlet lefolyásáról a következő értesítést kaptuk: Gráner Géza, a kereskedelmi és társaskör alelnöke, üdvözölte a nagy számban megjelent kereskedőket és hazafias szelleműtől áthatott magvas beszédben utalt jelen viszonyaink között mindinkább előtérbe nyomuló ama szükségességre, hogy honi iparunkat terjeszteni és versenyképesé tenni a magyar kereskedőségnek hazafias kötelessége. Meggyőződése szerint a zalaegerszegi kereskedők eddigelé is teljesítették a honi ipar terjesztése körül tartozó hazafias kötelességeiket, mindazonáltal a honi ipar védő egyesület szabályzatának ismertetése kapcsán szükségesnek tartotta a honi ipar intenzívebb védelme tárgyában a kereskedők megnyilatkozását, miért is előterjeszti tárgyalás és megvitatás végett következő indítványát:

Mondja ki a zalaegerszegi kereskedők szakértekezlete, hogy a honi ipar védelmét elsőrendű hazafias kötelességének ismeri, hogy a honi ipartermékek terjesztését, forgalomba hozását és ezekből folyólag versenyképességét szaktudásának teljes hatásvetésével töle telhetőleg elősegíti, hogy a zalaegerszegi kereskedelmi és társaskört — mint a zalaegerszegi kereskedők szakszerveületét az országos honi ipar védő egyesületbe való belépésre felkéri s hogy a zalaegerszegi kereskedők egyenként is a honi ipar érvényesüléséért küzdő országos egyesületbe belépnek.

A szakértekezlet ez előterjesztett indítványt beható megvitatás után nagy lelkesedéssel egyhangu határozattal elfogadta és egyben ama óhajának adott kifejezést, hogy akkor, midőn a kereskedők a honi ipar terjesztését és forgalomba hozását hazafias kötelességből a legnagyobb örömmel és kötelességtudással magukra vállalják, midőn a külföldi iparcikkék lehető kiszorítására és a honi ipartermékek minél szélesebb alapu terfoglalására törekzenek: ugyanakkor a nagyközönség méltányolni fogja a kereskedőség hazafias törekvését és szükségleteinek beszerzésekor szintén a honi iparra fekteti a főszűlyt, mivel a nagyközönség keresleteihez, igényeihez és kívánalmáihoz a kereskedőség hivataloszerűen alkalmazkodni köteles.

A zalaegerszegi kerületi betegsegélyző pénztár évi rendes közgyűlését Zalaegerszegen, az ipartestület disztermében f. évi március hó 18-án tartja meg. Az igazgatóság jelentése szerint a pénztár díj bevételé 25781 K 96 f volt, bírság s egyébektől 937 K 21 f, összes bevétel az 1905 évi pénztármaradvánnyal 28244 K 64 f, kiadása pedig 24884 K 49 f volt. A bevételből tagok segélyezésére 16461 K 53 f, a pénztár fentartására 6854 K 36 f, egyebekre 1568 K 60 f fordított. A lefolyt évben a segélyezési költség 16214 K 58 f volt, 1122 K 29 fillérrel

több mint tavaly; ellenben a fentartási költség 349 K 33 fillérrel apadt, a tagsági díj jövedelem 3902 K 20 fillérrel emelkedett, amit a tagok szaporodása idézett elő.

A lefolyt évben bejelentett 5182, kijelentett 2931 tag; az év végén 2251 tag volt. Betegedés 2065 esetben fordult elő, kik után 4890 K 20 f gyógyszerköltség merült fel. Baleset 39 ízben történt, ezek közül 1 halállal s 1 állandó keresetképtelenséggel végződött. Halálozás 9 volt, kik után 279 K 06 f költség merült fel. A tagoknak 21 orvos nyújtott segélyt, kik 4481 K díjért részesítették azokat orvosi segélyben. Kórházban 88 tag 1617 napon át kezeltetett, kik után 2221 K 48 f ápolási díj merült fel.

Az igazgatóság jelentése mindenkit meggyőzhet arról, hogy a pénztár igyekszik hivatásának megfelelni, de az iparosok egy része még mindig csak szükséges rosznak tekinti a pénztárt s nem igyekszik annak működését teljes jóakarattal támogatni.

Rovancsolás. Ujjalussy Géza m. kir. posta- és távírdaittkár, — a pécsi posta-, távírdai- és távbeszélő-igazgatóság kiküldöttje f. hó 8-án ide érkezett, hogy a helyi posta és távírdahivatal ügykezelését megvizsgálja. Amint halljuk a hivatalban eddig semmi szabálytalanságot nem talált.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban március hó 18-án d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Ujteleki-utca 10) beküldendők.

Uj megállóhely a déli vasúton. A jövő május hó 1-étől kezdődőleg a Fonyódti fürdőtelep és Máriatelep között lévő ugynevezett «Bélatelep»-en a déli vasut megállóhelyet létesít. A vonatok május 1-től szeptember 30-ig terjedő időközben megállnak, hogy az utasok fel- és leszállhassanak.

Eifogott rabló. Németh Jánosné bórondi lakos gyilkosát elfogták. Mult számunkban megírtuk, hogy a vakmerő rabló Bórond községtől alig 600 méter távolságban, az országuton rátámadt a Németh házaspárra, a férfit leütötte s az asszonyt agyonverte. A botot az országút mellett vágta Némethék szeme láttára, akik nem gyanították, hogy a szekerük mellett gyalogoló ember mit akar a fiatal szederfával, amelyet tőből levágott. A rablógyilkos Sárífmizdó felé szökött s eljutott Szombathelyig, ahol a rendőrségnek feltűnt a gyanus alak s elfogták. A rendőrség megállapította, hogy az elfogott Csóka György büntetett előéletű ember. Két ízben is ült a börtönben; egyszer lopásért, egyszer emberölésért. A bórondi gyilkos személyleírása teljesen ráillett, de Csóka Szombathelyen még tagadta, hogy ő volt a tettes. Átkísérték tehát Bórondra, szembesítették a még mindig beteg Németh Jánossal, aki felismerte benne a gyilkost. Csókát tehát megvasálva Zalaegerszegrre hozták s átadták a esendőrségnek. Itt már beismerésben volt. Elbeszélte, hogy foglalkozás nélkül csavargott, pénze nem volt s a nyomoruság vitte bűnbe. Csóka Alsóbagodban született; gyermekkorától kezdve kanász volt, de városokban is szolgált mint boltiszolga. Zalaegerszegen egy ideig a Reich és Eppinger cég-nél, később Schwarz Mór liszt-kereskedőnél állott szolgálatban. Egész családja notórius gonosztevőkből állott. Apját a rögtönítélő bíróság elé állították rablás miatt; bátyját állítólag halálra is ítélték. Csóka a zalaegerszegi fogházban várja büntetését.

A Zoltán-féle csukamajolaj azért örvend oly nagy elterjedésnek, mert tápereje igen nagy s a gyermekek valamint a felnőttek szívesen veszik be. Páratlan szer különböző gyermekbetegségek elhárítására, mert a gyermekek erejét és ellentálló képességét növeli. Üvege 2 korona a gyógyszer-tárakban.

Felakasztotta magát. Sokat betegeskedett, Fonyódi Károly keszthelyi szolgalegény. Leginkább lábajja keserítette el úgy, hogy a minap nővére lakásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már halva volt. Hátrahagyott levelében öngyilkossága okául hosszantartó betegségét hozza föl, s arra kéri hozzátartozóit, hogy zeuszó mellett kísérjék ki a temetőbe.

Eiveszett váltó. Egy 40 filléres váltóúriap, a melyen az összeg kitéve nem volt s amelyen mint elfogadó Kéner János, mint kibocsájtó és fergató Ebedli Károly és Ebedli József voltak aláírva, a mult héten eiveszett. Kérik a becsületes megtalálót, hogy adja át a rendőrségnek.

Felhívás. A debreczeni m. kir. Dohánytermelési Kísérleti állomás ez évben Zalamegyében 2—3 termelőnél dohánytermelési kísérletet szándékozik végeztetni a célból, hogy amennyiben a talaj s egyéb viszonyok a dohánytermelésnek megfelelőnek, annak termelését itt állandóva tegye.

Felkérletnek tehát azon gazdák, akiknek dohánytermelésre alkalmas területeik vannak (középkötött, meszes, kötőtermékes talaj) s kellő kézi munkaerővel rendelkeznek s hajlandók lennének a kísérleti állomás költségén végzendő termeléshez 1—2 hold földet rendelkezésre bocsátani, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb f. hó 20-ig a Zalamegyei Gazdasági Egyesület Titkári Hivatalával közölni sziveskedjenek.

„Emulsio”

név alatt azon egynemű folyadék értendő, melyet olaj vagy zsíradék vízzel való keveréke ad. A tej és tejfel természetes emulsiók, melyekben a vajzsíradék a legapróbb cseppekre van szétosztva és egyenletesen eloszva. A SCOTT-féle EMULSIÓ teljesen hasonló összetételű, amely a legfinomabb norvégiai gyógyszerkamajolajból készül méz és nátron hypophosphitok hozzáadásával. Mindazon esetekben, mikor csukamajolaj használatát ajánlatos, a SCOTT-féle EMULSIÓ előnyben részesítendő, mert az határozottan jó ízű és a mellett igen könnyen emészthető.

A SCOTT-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukát vivő halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levelel bélyeg beküldése ellenében mintá-üveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerár”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.



A háziaszony gondoskodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérünk Kneipp páter védjeggyel.

Venus és Cupido.

Augolból fordította: Dr. Jámor Márton.

(Folytatás.)

(7.)

IV. fejezet.

Cupido öltöző szobájában.

Az Olympuson az órák annyival jobban sietnek, mint Athénben, hogy habár Pireusból szombaton este hét óra után indultam kelandos utamra, mégsem értem vasárnap délután öt előt az égi tartományba. E jól szabályozott magasságban a nap hat órakor lenyugszik, de a szürkület mintegy negyven percig még tovább tart és hét órakor a halhatatlanok estebédhez ülnek. Kíváncsi voltam, ha kapok-e valami harapni

valót, a mikor egyszer csak egy varangyos békának panaszos hangja ütötte meg a fülemet s ezt nyomban két ifju satyr megjelenése követte, akik egy-egy furulya alakú hangszert tartottak ajkaikhoz. Leírhatatlan az a mélységes bánat, a mit e hangszerekkel kifejeztek.

— Itt van az ebéd ideje, — kiáltott Ganymedes — s ez a kis röplés éhessé tett engem. Praxy, ön még nem éhes?

— Dehogyan nem, — felelém magamban gyanakodva, hogy vajjon az a táplálék, a mivel ezekben a régiókban kínálni fognak, elégséges lesz-e éhségem csillapítására.

— Induljunk tehát — mondá Cupidó, megsarkantyuzva oldalamat. Forduljon balra a legközelebbi felhőnek szélére s rögtön látni fogja az ebédlőszobát. Nem óhajtja megmosni a kezét?

— Örömmel, — felelém — s más ruhát is szeretnék váltani; azonban szerencsétlenségemre egyetlen egyet sem hoztam magammal.

— Annyi baj legyen, — mondá Cupidó — Jupi nem törődik velem. Majd elhitetjük vele, hogy teljes udvari díszben van. Fiúk, elmehettek ebédelni — tévé hozzá, a csapat ifjuhoz fordulva, a kik őt körülrepeszték. Mára többé nem lesz szükségem reátok. De holnapra készítsetek pár ezer hegyes nyilat, különben kitépem a fületeket.

Igy szólva, bevezetett az öltözőjébe, lesiklott a hátamról s egy edénybe hideg vizet öntött számomra.

— Most nem tudok forró vízzel szolgálni, — mondá a fiu, — remélem, hogy hideggel is megelégszik. Egy kis faua baba belemászott az egyik vezetékcsőbe s most a kis nyomorultat nem bírjuk kikapni belőle.

— Aztán nem forrázta agyon magát? — kérdeztem tőle.

— Óh nem, drágám. Egy faunak a bőre kiállja a forróvizet, még ily zsenge korban is. Pear-szappant használ maga is? kérdé aztán rámutatva egy darabjára ehires tolette-cikknek, a mely a mosdó asztalon hevert egy tálcában.

— Mercur hozott a napokban egy dobozzal. A legjobb mosdó szer, a mit csak ismerek; csak azt szeretném, ha más, mint bőrszaga lenne.

— Hogyan képes arra Mercur, hogy annyit lopkodjon a nélkül, hogy negesipjék? — kérdém, a mint együtt a vízbe mártottuk a kezünket.

— O ezt magam sem tudom. Sokszor más alakba bujik, sokszor pedig láthatatlanná teszi magát. Ördögösen ügyes egy fickó!

— Fogom látni az ebédnél?

— Persze, hogy látni fogja őt is és csupa gavallért. Ma nagy ebéd lesz, hogy magát berugathassuk.

— És Jupiter csakugyan oly borzasztó jelenség? Kezdek félni.

— Micsoda? A Jupi? A világon a legjobb lelkű öreg fickó, ha valaki tud vele bántani. Tudja egy kissé műveletlen és nem szereti, ha ellenkeznek vele. Azt hiszem, minden öreg urnak ez a természete.

— Rémséges öreg lehet már — jegyeztem én meg vontatva, a míg magamban számolgattam.

— Ezer és ezer esztendő, — mond Cupidó, — de ez semmi. Mi valamennyien így vagyunk. Talán még én vagyok a legidősebb, ha szigorúan vesszük, habár ezt el sem hinné, ha reám tekint és lőrömet megtapintja. Nagyszerű élvezet mindig gyermeknek lenni. Én szeretem magát Praxy, maga oly mulatságosan esztaltan és hagyott magán lovagolni.

— Akár ötezerszer is, — mondám gyönyörködve a fiu élvezeteinek egyszerűségében, — ha ez önnek annyira tetszik. Én meg remélem, hogy ebédnél melletttem marad és kisegít, ha valami ügyetlenséget követnék el, vagy zavarba jutnék. Még sohasem ebédtem istenekkel egy asztalnál s a helyzet egy kissé csiklandós.

— Ne féljen, nem harapják le az orrát — mondá Cupidó, üres tegezet jobb vállára eszattatva. Csak szedje össze magát és jöjjön.

Felugrott a hátamra, a tolette asztalról felkapta megereztett íjját és néhány pillanat múlva beléptünk egy lefüggönyözött bejáraton az ebédlő terebe.

Az egész terem márványból volt készítve, a melynek falazata helyenként hosszukás fémekkel volt kirakva s ezek úgy csiszolva, hogy azt a szolgálatot teljesítették, mint megannyi tükör. A tükrök közelében rovátkolt oszlopok álltak, antik mintára ékesített színeikkel és aranyozásokkal. A gazdagon díszített tetőzetet

tartó oszlopoknak aranyozott feje corinthusi mintára készült és a padlózat csiszolt márvány és porhyr mozaikkal volt rakva. Mindenki meggyőződhetett arról, hogy bárki volt az építő mester, ez azon volt, hogy a legműveltebb korból való római, vagy görög műépületet reprodukáljon, a mennyire az éu műértő szememmel elbírálni képes vagyok, azt hiszem, hogy minden részletében sikeres munkát végzett.

A csarnoknak felső részén patkós alaku asztal állott, hófehér abrosszal leterítve, megterhelten metszett üveg, porcellán, arany és ezüst billikommall és alabastrom vázákkal. Az asztal görbületében volt elhelyezve a márvány trónus, nem magasabb a többi széknél, de kitűnik a többi közül egyenes, magas háta, művésziesen faragott karjai és bársony vánkosa átlai; oromzatán egy fejedelmi sas állott, apró színes mozaikból kirakva, Plynias galambjainak mintájára. Nem volt kétségem, hogy e hely volt a halhatatlanok királyának szánva, jóllehet ezuttal az üresen állott.

Az oszlopok alkotta mellékhajókban, jobbról is, balról is istenségek álltak csoportokban, vidáman eszevege, míg mások páronként sétáltak fel s alá. A csarnok középső részén, a patkó alak belső felén a szolgák serege egy főpincér vagy főasztalnok főnöksége alatt, mozdulatlanul várakozott a trónusról jövő jele, hogy a felszolgálatot megkezdjék. Valamennyi satyr volt, kissé feszélyezve a felesleges öltözék által; valamennyinek egy flóta volt a nyakába akasztva ezüst láncot.

Mindez, habár egy egész lap részére szolgálhatna töltelékül, néhány pillanat alatt vésdött emlékezetembe. Valóban csak alig néhány percnyi időmet használhattam ki, mert alig hogy a terembe léptem, az istenek és istenasszonyok egyszerre nagy riadással üdvözöltek, tapsolva és jóízűen nevetve a kissé különös megjelenésem fölött.

— Nem lenne jobb, ha leszálna rólam? — mondám én megragadva a fiu lábikráit s megpróbáltam vállaimról lezavarni. — Még tisztelenségnek veszik tőlem.

— Balga! — felelé Cupidó, — ezek nem olyan bolondok. Különböznél majd azt mondom, hogy én vagyok a hibás. Azzal sohasem törődnek, hogy én mit oselekszem.

— Brávó! kiáltott egy torzonborz öreg, foltos arccal és tuskés hajjal és majdnem földig érő csomós szakállal. Ez aztán a tejtetőre állított Pegasus és Bellerophon. A lovagnak szárnyai vannak, a paripa pedig nadrágot visel. Pompás!

— Ez Neptunus — magyarázta Cupidó, ámbár ezt magamtól is kitaláltam. — Igen szereti az angolokat, mert ügyesek a vizen. Nem kell megjödni tőle.

— Ez igazán szép, — mondá Neptun, hogy még a szigony nélkül is felismert. Az ebédhez, tetszik tudni, jelvényeinket nem hozzuk magunkkal, csak ez a kis ördög, ez a Cupidó hordja magán ilyenkor is, de nyilat neki sem szabad behozni. — No jól van, uram! — tévé hozzá az öreg szívólyesen megrázva kezemet; nagyon, nagyon örülök, hogy szereasém van! Sok éven át észinte barátja voltam az ön földijeinek s nem tudom hányszor kisegítettem őket a bajból. De ennek van már vagy száz esztendeje. Most már tultesznek rajtam. A vaspáncélok, torpedó zuzók és tornyok egészen levernek. Nem tudok se a lesülyedésükön, se a felszállásukon eligazodni. A hajót én csak akkor szeretem, ha olyan mint egy hajó, nem pedig ha az egy pupos hátú alligator.

— Isten hozta! — mond egy kellemesen nőies arcú fiatal ember, homloka körül borostyán koszorúval. Üdvözlöm itt az égi hajlékban, ó polgára egy alantabb világnak. Ön oly országból jön, a mely, ha nem is a zenének és éneknek a barátja, de legalább nagyilekű patronusa a lantosoknak s dalosoknak.

— Ez itt Apolló, — mondá Cupidó, jobb lábával oldalba rugva.

— Ezt minden bolond láthatja, — feleltem én. — De talán már leszálna rólam? Ez már mégis nevetséges! Hogyan csináljam meghajlásaimat ezek előtt a tiszteltre méltó istenségek előtt, ily nehéz fiuval a vállaimon. Ha nem megy le tüstént, keresztül hajítom a fejemen a padlóra.

— Jusz se megyek, — mondá Cupidó — s én még azt mondom, hogyha megharagít engem, fiatal barátom, úgy vége magának.

— Halló! — kiáltott egy férfi s küisejü hölgy, inkább impozáns, mint szép külsővel. Tekintete a lóhoz volt hasonló s mielőtt egy lépést közelített, gyanakvást keltett, de a mint hajtott térdekkel, könnyed mozdulatokkal, lábujhegyen lépkedve közelébb jött hozzám, hogy üdvözöljön, személyazonossága iránt minden kétségem eloszlott.

— Halló, fiaim, hát megunta otthon a régi vadászterületet s eljött ide mi közénk? Helyes, mi majd mutatunk különféle sportot mindenféle idősokban. Nekünk miudgy; nagy vagy kis vad; szőrös vagy tollas. Örülök bajtárs, hogy láthatom s remélem, hogy sok kellemes hajtásunk lesz együtt.

— Ez itt Diana, — mondá Cupidó ismét oldalamba rugva.

— Micsoda átkozott egy bolond vagy te, — kiálték fel, türelmet vesztve, — hogy olyanokra tanítasz, amiket egy szöpös baba is kivülről tudhat. Most már igazán elég volt; ugy ledoblak, hogy csakugy nyekkensz. Ez még csak járja az istenek előtt; ők elég jó lelkűek ahhoz, hogy a ceremóniáktól eltekintenek; de a mikor már az istenasszonyoknak való bemutatásra kerül a sor, ez már csak mégsem illik. A közönséges illem is azt parancsolja, hogy egy uri ember tisztelettel bájjon a hölgyekkel és legalább egy udvarias meghajlást mutasson. — Ezt mondám, kezeimet hirtelen a fiu oldaláról a bokáihoz eszattattam, egy hirtelen toppanással előre hajolva a szép vadászó hölgy felé, lovagomat lábai elé helyeztem.

Cupidó nem ok nélkül volt dühös reám. Első sorban alaposan a kemény márványba ütődött; másodsor hófehér szárnyaiból egész pehely felhőt hullatott ki esés közben s végül kigunyolták és kinevették, amit a legangyalibb természet sem türt volna szívesen el, pedig Cupidó természetem nem mondható angyalinak.

— Várj csak, ezért majd holnap reggel megfizetek! mondá sántitva rázva felém az íjját, csak addig várj, a míg a nyilamboz jutok, tudom istenem, hogy oly örült féltékeny és boldogtalanná teszik, hogy azt kívánod majd, bárcsak sohse született volna.

— Szegény gyerek, — mondá Venus, — nem törted el a térdkalcsodat és könyöködöt? Jöjj anyuskádhoz, majd megcsókolja a zuzódásokat és egy kis flastromot tesz reád.

— Ne fussak el Aesculapiusért? — kérdé Mercurius. Nem messzi van ide. Mikor az udvaron keresztül jöttem, éppen a patikában egy receptet irt Diána kutyakölykei számára, a kik elrontották a gyomrukat.

— Akasszák fel Aesculapot! — mondja Cupidó, mialatt a térdeit dörgölögette és néhány felzavart tollát rendbehozta. — Semmi bajom! hanem evvel a Praxyval majd számolok.

— Praxy! — mondá egy napbarnította, vadtekinetű isten, a mint széles vállával nem a legbarátságosabban közeledett felém. Ez a neve? No hát a legnevetesebb név, a mit életemben hallottam. Semmi áron sem viselném meg. Az én nevem Mars — uram, Mars, szolgálatjára. Gondolom, már hallhatott felőlem?

— Tulsokat is hallottam, — felelém alázatosan.

— Tulsokat? — ismétlé ordítva. Mit értsek ezalatt? Ön engem insultálni akar?

— Éppenséggel nem, — mondám megrémülten, kívánva, hogy bárcsak másként fejeztem volna ki magamat. — Én csak azt vélelém, csak azt gon—gondoltam, hogy a — hogy az elpusztított tűzhelyek, — izé, — a pusztító hadak, — izé — a háboru borzalmai.

— A háboru borzalmai! — kiabált Mars vörösrre gyult arccal. — Én majd mutatok mindjárt egy-két borzalmat. Akar ön kiállani, uram?

— Köszönöm, nem kérek abból — mondám kissé hátra lépve a hadszerető istenségtől; azt én sehogy sem állom ki, mert félig holt vagyok az éhségtől.

— Eljen! — kiáltott egy vörös képű ifju, közibénk állva. Hadd békén Mars; te csak mindig veszekedni akarsz. Praxy a mi vendégünk, hát ne bántsd. Aztán hozzám fordulva: — Gondolom, hogy nemesak éhes, de szomjas is — mondá, borostyán koszorújára mutatva. — Én Bacchus vagyok s a pince kulesai nálam vannak.

E pillanatban újra felhangzott a sipok bánatos dallama, a mire Cupidó, mintha félig

*) A mythologiai orvos, a ki a csipeszt sohasem fejeztette a patiens hasában.

Ó

dó, melyet olaj
A tej és tejfel
csiradék a leg-
tesen elosztva.
aló összetételű,
sukamajolajból
hozzáadásával.
aj használatá
nyben részesi-
mellett igen

jele a „bátán

rban.

s 75 fillér

enében minta-

gál:

L

ca 34/50.

50 f.



D.

Márton.

(7.)

an.

al jobban siet-

Pireusból szom-

tam kalandos

lélután őt előtt

yozott magas-

zik, de a szür-

ég tovább tart

ebédhez ülnek.

alami harapni

megfelejtkezett volna a sértésről, hozzám futott és kezemet megragadta.

— Ez a jeladás, hogy Jupi jön, — mondá — és most végre ebédhez jutunk. Majd megmutatom a helyét. Maga mellett és Venus mellett ül majd, az asztal végén.

(Folyt. köv.)

Egy százéves magyar gyár.

Századok óta Ausztria kizsákmányolási politikát folytat ellenünk. A magyar társadalom végre kezdi belátni, hogy Ausztriát legérzékenyebb oldalán akkor támadhatjuk meg, ha ipareikkeit bojkottáljuk. Zalavármegyében örvendetes mozgalom indult meg eziránt, mely hatásában nagy szabású lehet, de ezen intencióval egyúttal az a kérdés merül fel, hogy hol szerezzük be hazai ipareikünket?

Aktuális dolognak tartjuk, ha édes Hazánk egyik legrégebb, minden ízében magyar ipartelepének történetével ismertetjük meg a hazafias olvasó közönséget.

Mai számunk hirdetési rovatában is jelzett Stádel Károly örököségi gépgyár, vasöntőde 1845-ben alapított, tehát 60 éves eseményteljes múltja van az ilyen ipartelep története is érdekes.

A Stádel család ősapja még 1791-ben jött Magyarországra, itt magyar honosságot szerzett és Győrben telepedett le, mint vasiparos. Az ősbabban az időben fegyverkovács és szerszámkovács volt.

Ennek fia József Franciaországban tanulta a vas kézműves ipart, főleg Párisban, ahol már a múlt század elején a jó ízlés, finom munka kellő pártfogásban részesült. A Napoleoni hadjáratok után atyja Stádel Józsefet hazahívta Győrbe és átadta neki üzletét 1845-ben. Ennek fia volt az öregebb Stádel Károly, a gyár alapítója. Tanulmányait Bécsben végezte, az abban az időben híres Tophán gyárban, együtt és egyszerre két másik magyar fiúval, Ganzsal és Vidacsal. Midőn tanulmányait bevégezték, elmentek világot látni, az akkori idők kifejezése szerint »fremdbe«; többnyire gyalog, egész Londonig; Angolországba, a gépipar bőséjébe. Ezen utjából származó hiteles vándorkönyve valóságos családi ereklye.

Néhány év múlva, midőn már ismeretüket kibővítették és tapasztalatokat szereztek, együtt jöttek hárman haza Magyarországra; Ganz és Vidacs Pestre, az öregebb Stádel Károly Győrben maradt és átvette atyjának, Józsefnek üzletét és a külföldön szerzett tapasztalataival 1845-ben ipartelepét alapított. Ők hárman voltak a gépipar uttörői Magyarországon, Ganz a mai világhírű részvénytársaság megalapítója lett; Vidacs pedig a földművelési eszközök készítésére adta magát, gyárat alapított és tőle származnak a mai napig is megzámolatlan mennyiségben használatban levő híres Vidacs ekék.

Az öreg Stádel Károly ipartelepét folyton fejlesztette és gyártmányával már 1846-ban Budapesten tartott III-ik országos kiállításon bronz érmet nyert, melynek kitüntető okmányát gróf Batthyány Lajos, az egyesület elnöke és Kossuth Lajos, az egyesület választmányi igazgatója írták alá. Ezen ritka szép családi ereklyét bárki megtekintheti. Ezután a kitüntetések hosszú sorozata következett. Bárhol jelent meg az ipartelep gyártmányával, mindenütt kitüntetés érte.

1846. magyar Iparegyesület arany érem; 1846. győri első iparkiallítás ezüst érem; 1865. győri vidéki gazd. egyesület kiállítás arany érem; 1866. bécsi nemzetközi mező és erdőgazdasági kiállításon bronz érem; és államdíj 8 os. és kir. arany; 1868. győri vidéki gazd. kiállítás 3 ezüst érem; 1873. bécsi világkiállítás érdem érem; 1874. győri vidéki gazd. egy. kiállítás arany érem; 1879. székesszérvári országos kiállítás 3 ezüst érem; 1885. budapesti országos kiállítás nagy érem; 1889. győri ipartestületi kiállítás arany díszoklevél; 1891. komáromi kiállításon ezüst érem; 1892. Philippopol (Bulgária) bronz érem; 1896. budapesti ezredéves kiállításon nagy érem.

Azóta is minden kiállításról számos kitüntetésben részesült a gyár, míg az utóbbi időben az Országos Iparegyesület Budapesten hazánk egyik legrégebb és modern gyárat ezüst éremmel tüntette ki.

A lefolyt 60 év óta a Stádel gépgyár volt uttörője a gépiparban nemcsak a Dunántul, hanem az országban is. Az öreg Stádel Károly

nem elégedett meg ipartelepének fejlesztésével, hanem többször nagyobb külföldi tanulmányi utazásokat csinált, kiállításokat látogatott, különösen Angolországot kereste fel előszeretettel, ahol ismereteinek kibővítésére tág teret talált. Tapasztalatait és a látottakat felhasználta, hogy gyárat modern színvonalra emelje és lépést tartson a gépipar haladásával.

Az öregebb Stádel Károlynak fia, ifju Stádel Károly már gyermekkorában mutatta ki ráteremttségét a gépiparra és ugyszólván bele született.

Míg iskoláit Győrben végezte, a szünidőket és szabad óráját a gyárban töltötte, annak őt és olyan talentumot mutatott, hogy mint 12 éves fiú egy kis gőzgépet és kazánát csinált, mely az 1865-iki Győri Vidéki Gazdasági Egyesület kiállításán 5 napig működésben volt, érte dícsérő oklevelet kapott és a gép mint unikum a győri Szent Benedek rend muzeumába került, ott maig is látható.

Eközben ifju Stádel Károly reáliskolai tanulmányait Győrben elvégezte, Karlsruheba került az egyetemre, ahol magának gépészmérnöki oklevelet szerzett.

Ennek birtokában nagyobb tanulmányutazásokat csinált, nemcsak Európában, Angliában, hanem Amerikában is, nyelvismereivel és szak tudásával mindenütt kedvelt egyéniség volt, míg később utazásának befejezésével Németország egyik legnagyobb gépgyárában, mint szervező gépészmérnök vállalt alkalmazást. Az 1873 ki bécsi világkiállítás közeledtével azután őt atyja haza hívta és együttes erővel dolgoztak a gépgyár berendezésén és gyártmányaik tökéletesítésén. Később az öregebb Stádel Károly nyugalmába vonult és a gyárat átadta fiának, ifju Stádel Károlynak, akinek azután egyedüli ambícióját gyárának emelése, gyártmányainak tökéletesítése képezte. Puritán egyszerűségével ritkán vett részt a közélet mozgalmában, neki az egész világa a gyára volt, ott érezte magát jól; tervezett, számított, dolgozott. A munka volt az eleme, a siker az öröme. Míg végre 1896-ban fiatal 45 éves korában, nőtlennül elhunyt; ott nyugszik a győri családi sírboltban, munkás elődjaink körében.

Azóta a gyár a mostani néven szerepel, erőlyes kézben van, sokat és modernül épült, lépést tart a korrall, találmányait szabadalmaztatta, gyártási képességét nagyban fokozta.

A tradicionális szoliditás és becsületesség az irányelv, amelyet szigorúan betartanak, mert ez képezi fennállásának 100 éves titkát.

Zalavármegyében is vannak a gyárnak gépei, melyek 30—40 év óta vannak használatban és még maig is gépek!

A gyár jelenlegi tulajdonosa nálunk közzismert egyéniség, a munka embere, aki fiának Károlynak, a 6-ik generációnak szánta a gyár vezetését, hogy elődjének nagy munkáját folytassa és a hazának hasznos polgára legyen.

Jellemző a gyárra, hogy ott soha sztrájk a munkások között nem volt; ez a szó ott ismeretlen fogalom. Vannak a gyárban ma is munkások, akik 42 év óta egyfolytában ott dolgoznak; a 20 évi szolgálat fel sem tűnik. Vannak munkáscsaládok, amelyekből, az apa, fiú és unoka ott dolgoznak, házat, vagyont szereztek; a gyár mindenkor adott nekik munkát. Accord munka a gyárban nincs, tehát darabszám nem dolgoznak. A jelző nem gyorsan, de jól.

A gyár fennállása óta közel ezer tanulóval kitűnő magyar munkást nevelt és adott az országnak s ezzel az iparkultúra terén nemes misiót teljesített.

Sok ilyen ipartelepét édes Hazánknak, akkor az osztrák kizsákmányolás véget ért.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron, 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 1-6	Kor. 7-8
búza		7-80	—
rozsa		6-25	—
árpá		7	—
zab		7-25	—
tengeri		6-70	—
fehértbab		—	—
farkabab		—	—
burgonya		—	—

Felelős szerkesztő: Sárközy Viktor.

Laptulajdonosok: Udvardy Ignác és dr. Csák Károly.

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes NÁTRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású **köszvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknek. Különlegesség gyomorregés ellen.**

Kapható minden gyógyszerertárban és ásványvíz-kereskedésben.

Főraktár: Zalaegerszejen GYARATI VILMOS-nál; Forrás-igazgatóság Sóskut, Vasmegeya.

Eladó fajbaromfi.

Tiszta sárga Orpington kakasokat és jöceket, darabonként 8 koronáért keltető tojást 12 darabot 8 koronáért bárkinék küld

Unszuncz Lajos

Zalaszentmihályon.

Kiadó lakás.

A zalaegerszegi takarékpénztár r. t. házában egy lakás, mely áll egy elő. 3 utcai, 1 udvari és cseleldsobából, konyha és kamarából, padlás és pincerészből azonnal, vagy május 1-re, esetleg aug. 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítást a zalaegerszegi takarékpénztár r. t. igazgatója ad.

11843/tkv. 1905.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tecényi I. budapesti cég végrehajtónak Németh József és neje Rosta Rozsi elleni végrehajtási ügyében az árverés 216 korona tőkekövetelés, ennek 1903. szeptember 4-től járó 6% kamatai, 97 korona 79 fillér eddigi 25 korona jelenlegi költségek kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő paizsszegi 4. számú sztkvben Németh József és neje Rosta Rozsi tulajdonán felvettkövetkező ingatlanokra: + 32. sz. alattira 26 kor., + 55. sz. alattira 13 kor., + 126. sz. alattira 47 kor., + 238. sz. alattira 8 kor., + 297. sz. alattira 102 kor., + 405. sz. 84 kor., + 483. sz. alattira 21 kor., + 499. sz. alatti 64 kor., + 502. sz. alatti 28 kor., + 505. sz. alatti 26 kor., + 507. sz. alatti 38 kor., + 530. sz. alatti 67 kor., + 701. sz. alatti 53 kor., + 734. sz. alattira 2 kor., + 780. sz. alattira 28 kor., + 889. sz. alattira 34 korona, II. a paizsszegi 43. sztkvben ugyanazok tulajdonán felvettkövetkező ingatlanokra + 166. sz. alattira 7 kor., + 190. sz. alattira 92 kor., + 291. sz. alattira 54 kor., + 406. sz. alattira 34 kor., + 807. sz. alattira 2 kor., + 829. sz. alattira 12 kor., + 923. sz. alattira 7 kor., + 30. sz. alattira 20 korona kikiallításí árban, ugy azonban, hogy a paizsszegi 4. sztkvben + 32. hrsz. alatt felvett ingatlanra Páriser Juli és Gróf Henrich javára bekebelezett hasznélvezeti jog (az első szobára) illetve kikötményi elégséges tűzifa, az árverés által nem érintetik, — az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a

fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi április 9-ik napján délelőtt 10 óraker Paizsszegen a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 2 K 60 f-t, 4 K 70 f-t, 8 K 40 fill., 10 K 20 fill., 8 K 40 fill., 2 K 10 fill., 6 K 40 fill., 2 K 80 fill., 2 K 60 fill., 3 K 80 fill., 6 K 70 fill., 5 K 30 fill., 20 fill., 2 K 80 fill., 3 K 40 fill., 70 fill., 9 K 20 fill., 5 K 40 fill., 3 K 40 fill., 20 fill., 1 K 20 fill., 70 fill., 2 koronát készpénzben és az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a a jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatti kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1905. évi december hó 18-án.

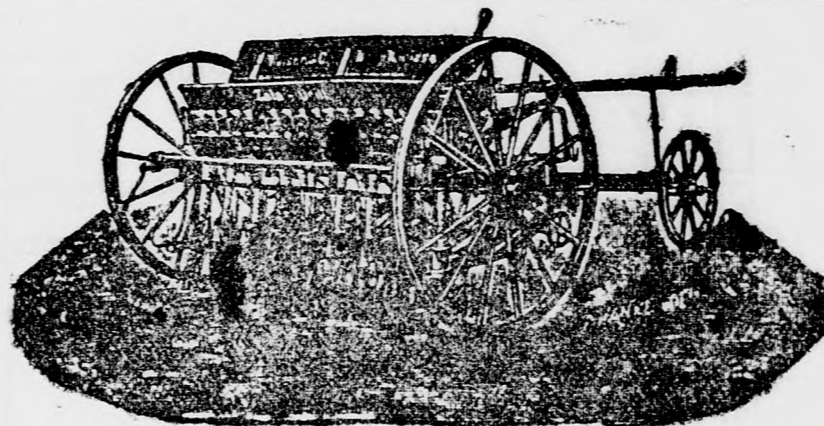
Rutich, kir. tszéki bíró

Pártoljuk a hazai ipart!

Hazánk legrégebbi ipartelepe (alapítatott 1845-ben) a kir. orsz. szabadalmazott

STÁDEL KÁROLY örökösei

gépgyára, vas és fémöntője GYŐRÖTT, II. Rákóczy Ferenc-utca 32—34. szám.



Ajánlja kitűnő konstrukciójú, solid kivitelű, elsőrendű gyártmányait.

Szabadalmazott Győri Drill vetőgépeit mely előnyt magában egyesít; világ szabadalommal bíró földmérés taligáit, kézikapáló ekéit, mely 100% munka megtakarítást eredményez — és minden a gazdaságban szük-

séges gép és eszközt és alkatrészt kitűnő kivitelben és jutányos áron. Ajánlja a világhírű Mc. Cormick Chicágói aratógépgyár amerikai gyártmányait kéve-kötő, marokrakó, fűkaszaló, gyűjtőgépeit, melyeket ez ideig semmiféle gyártmány még felül nem mult kitűnő anyag, elmés szerkezet és utolérhetetlen munkatémény tekintetében.

Jó munka, jutányos árak, kedvező fizetési feltételek. — Felvilágosításokkal szolgál a gyár Győrben vagy

Stádel János földbirtokos

ZALATÁRNOKON.

Eladó.

Szepetken a község közepén egy ház, telekkel, kovácműhelylyel és a hozzátartozó szerszámokkal minden órán **eladó.** — Bővebbet

Németh György
kovácmester, Szepetk.

Kőbányai Polgári Serfőző R. T.

T. CZ.

Van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy Zalamegye részére

Fürst és Társa cégnél

ZALAEGRSZEG, Rákóczy-utca 21. sz.

Sörfőraktárt

létesítettünk, a kiknél söreink ugy eredeti hordókban, mint gundosan és szakszerűen töltött palackokban, mindenkor friss minőségben kaphatók.

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy az 1896. évi ezredéves országos kiállításon a díszoklevéllel, hasonlóképen 1900. évben Párisban, 1904. évben Florenzben, 1905. évben Népolyban és Palermóban a Grand Prix-vel, mindenütt a legelső díjjal lettünk kitüntetve.

Szíveskedjék b. rendeléseivel nevezett képviselőnkhez fordulni, a ki minden tekintetben igyekezni fog Önt legnagyobb megelégedésére kiszolgálni.

Tisztelettel

KŐBÁNYAI POLGÁRI SERFŐZŐ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Sörnemek: Polgár-, Király-, Márciusi-, Kivitelű márciusi-, Szent István-, Kőbányai-, Barátmaláta-, Dupla márciusi- és Dupla maláta sör.

NAGY FERENCZ

NŐI- ÉS URI CIPÉSZ ZALAEGRSZEGEN

Kazinczi-tér 2. szám alatt, Horváth Miklós ur házában.

Tisztelettel értesitem a tisztelt közönséget, hogy Zalaegerszegen

cipész üzletet nyitottam,

amelyben a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelű cipőket készítek.

Beteg és fájós lábakra való cipők készítésére fősulyt helyezek s a beteg lábakra gipszlenyomat után készítek cipőket.

Elvállalok lúdtalpbelések készítését, amely nagyon megkönnyíti a járást.

Tapasztalataimat hazánk több nagy városában, de különösen Budapesten több előkelő üzletben, mint szabász szerezttem.

Fő törekvésem a lelkiismeretes, pontos és szolid kiszolgálás.

Raktáron tartok kitűnő minőségű cipőfűzőket mindenféle színben, jó cipőkenőcsöt, hazai és angol gyártmányt; továbbá fénymázt és sarok gummit.

Május 1-től kezdve társul vettem Heinrich Bertalan urat Budapestről, akivel együtt látogattam a szakiskolákat s aki szakmánkban elsőrendű munkaerő.

Magamat a közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva

vagyok tisztelettel

NAGY FERENCZ

uri- és női cipész.

Mindenki érdeke, hogy megrendelje

INGYEN ÉS BÉRMENTVE

tavaszi és nyári női ruhakelmék, vászon, fehérneműek minta-gyűjteményét. Kész női és uri fehérneműről díszes árjegyzék.

Preisach Zsigmond áruháza, Budapest, IX., Üllői-út 59. F.

Első Magyar Részvény-Serföződe
 palackosr osztálya. — Kőbánya.

A legtekintélyesebb orvosoknak a Malátasör gyógyhatásáról nyilvánított kedvező véleménye egy rendkívül gazdag maláta tartalmu

GYÓGYSÖR

gyártására indított bennünket, melyet aranykeztes címkével ellátott különleges palackokban

„DUPLA GOLIÁT MALÁTA SÖR“

név alatt hozunk forgalomba. — Ajánlatos ezen üdítő ital, melyet kórházakban, különösen női betegeknek igen jó eredménnyel alkalmaztak, vérszegénységből származó gyengeségnél, rosszul táplált, vérszegény egyéneknek, gyermekágyasoknál és szoptató nőknél, ideges kimerültségnek, emésztési zavaroknál valamint üdítő betegeknek.

Kapható: **GYARMATI VILMOS** fűszer, esemege és ásványvíz-üzletében

Meghívó.
 A zalaegerszegi kerületi betegsegélyző pénztár évi rendes közgyűlését Zalaegerszegen, az ipartestület dísztermében folyó évi március hó 18-án délután 2 órakor tartja meg, melyre közgyűlési kiküldött tagok tisztelettel meghívotnak.

- TARGYSOROZAT:**
1. A múlt közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása.
 2. Az igazgatósági jelentés.
 3. A jelen jegyzőkönyv hitelesítésére a munkaadók és a kötelezett tagok sorából 2-2 tag kiküldése.
 4. A múlt évi számadások előterjesztése.
 5. Az 1906. évi költségelőirányzat előterjesztése.
 6. A felügyelőbizottság jelentése s a felmentvény megadása.
 7. A közgyűlés megtartása előtt írásban szabályszerűen beadott esetleges indítványok tárgyalása.
 8. Igazgatósági tagok megválasztása (2 rendes 1 póttag a munkaadók, s 4 rendes 6 póttag a biztosításra kötelezettek sorából.)
 9. A felügyelőbizottság megválasztása (2 a munkaadók s 4 a biztosításra kötelezettek sorából.)
 10. A választott bíróság megválasztása (2 rendes 1 póttag a munkaadók, 4 rendes, 2 póttag a biztosításra kötelezettek sorából.)
- Kelt Zalaegerszegen, a kerületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának 1906. évi febr. hó 24-én tartott ülésében.
- Gombás István** titkár. **Kovács László** elnök.
- A meghívó a megjelenéskor előmutatandó.
 Ha a közgyűlésen a tagok határozatképes számban meg nem jelennek, úgy az alapszabályok 27. §-a értelmében 1906. évi március hó 25-én fog megtartatni.

Oberdorfi répamag

100 kg. leszállított ár 48 K.

Aróf Teleki Arvéd uradalmában.

POSTA: **KONCZA.**

Magyar bikák, tenyésztőjasok, vetőmagtengeri.

HIRDETÉSEK
 felvételnek
 KIADÓHIVATALBAN.

Pártoljuk a magyar gyártmányt!

Fenyvesi áruházában ezideig a következő magyar gyártmányok kaphatók:

Női, férfi- és gyermek harisnyák, a melyek minősége és olesósága minden külföldit felülmul. — Üveg-árak és Zsolnay edények. — Butor: szobabeli, fa- és vasbutorok.

Magyar labdák,	Magyar fog-ruha és hajkefék,
» cérna,	» esőernyők,
» kezelő gombok,	» szivarka papírok,
» fésűk,	» hüvelyek,
	» Kalodont (Stomatin) szájvíz és fogporok.

Ezenkívül is mindazon szakmába vágó áruk, melyek Magyarországon beszerezhetők.

Naponta új hazai gyártmányok érkeznek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

FENYVESI MIKSA.

<p>Oh jaj!</p>  <p>Megfojt ez az átkozott köhögés.</p>	<p>Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású</p> <p>Egger mellpasztillái, az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.</p> <p>Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR Budapest, V., Váci-körút 17.</p>	<p>Éljen!</p>  <p>Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.</p>
--	--	--

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Kiss Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter** gyógyszerüzleteikben.

A „Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete“
 ez évi rendes közgyűlését

folyó évi március hó 25-ikén d. e. 10 órakor tartja meg Budapesten, az intézet saját házában, V. Géza-utca 2. szám alatt.

N A P I R E N D:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Az alapszabályok 21-ik §-ának kiegészítő módosítása, az ujonnan jegyzett alapítványi tőke visszafizetésének sorrendjét illetőleg.
5. Az üresedésben levő elnöki és a kilépés folytán megüresedett három igazgatósági tagsági hely betöltése.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
7. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28-ik szakasza értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviseltethetik s záloglevélkölesőneik együttes összegének minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből. Felhívotnak emellett Zalamegye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 756200 koronányi záloglevélkölesőn után 1 képviselő megválasztása céljából Zalaegerszegen a Gazdasági Egyesület helyiségében március hó 20-án d. e. 10 órakor tartandó választó gyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE.

LEOPOLD GYULA hirdetőirodája átfal. Budapest, Erzsébet-körút 64. Szakavatottsági Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni.
Saját érdekében kérje ezért dustartalmu **mintagyűjteményünket**, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION** Bécs, I., Schottenring 10

VEREZEGETTSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESLEG
gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősíti tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszerárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvín-tér

CSÁSZÁRFÜRDŐ
Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb kőzós és külön iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kő-kád-bőleg, villamos víz-, szénásvány és napfürdővel.
200 kényelmes lakosztóbával. A legszolidabb kiegészítés.
téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**
Prospektus kívántra ingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVAN FÉLE
GYÓGYEREJŰ **SÓS-BORSZESZ**
KIS ÜVEG 1-20 KOR. MINDENÜTT KAPHATÓ

Szönyegeket készíttünk. Bútorozóvétel. Szönyeg: **S. SCHEIN** és társai. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dólistalmú képes **ARJEGYZÉK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács képszasztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20. Dr. Kovács gyógytára. Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PÁRIS SZÁLLODA
BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 23. SZ.
100 szoba 2-20 k-ól fejlebb szolgáltatással és villanyvilágítással együtt. Fűtők, elegáns kávéház, étterem és szórakozóhely a házban. Villamos vasúti megállóhely az épület pályaudvar és hajós felé.

SMITH PREMIER
Képviselet Keresztények
Képes arjegyzék ingyen.
SMITH PREMIER N° 5
Képes arjegyzék ingyen.

BALASSA FÉLE UGORKATE
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt ránczok is eltűnnek az arczról a valódi angol háznalata által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k. púder 1-20, K.
Póstelek-deli hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész. Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.
Budapest, U-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzer szőrmedrűl az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSE
NAGY VASAROLJON
KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYEI
KISS-KAROLY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 11.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélesatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és lvszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belső atoniája és a hasi vérősből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdessel való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek izüdmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyirkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czél szerű segédeszközt képez az elhízás és idült közsvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Prigyes, egyetemi tanár, főorvosi tanácsos, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.
Készítők: a készítő tulajdonos „SICULIA” természetesen tisztított gyár: a MÁLNÁSFÜRDŐN Háromszék vm. Csom: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapestben: IV., Museum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy Árpád
RAJZ-ESZKÖZ az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ**
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Iszákosság nincs többé!

Kívántra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cosaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvenessé teszi az iszákosságok a szeszes italt. A Cosa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji, mi okozta javulását.
Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített s sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásától. Készekedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.
Vágja ki ez a szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 f, levelezőlapok 10 fillérel bérmentesítendő.)

COSA INSTITUTE
(Dept. 217),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Kiadó lakás.
2 butorozott külön bejáratu szoba,
1 esetleg 2 urnak április hó 1-én bérbe adatik.
Tompá utca 7.

GYOMORBETEGEKNEK,
akik meghűlés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, tulhideg vagy meleg eledelek, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfajdalomban, nehéz emésztésben vagy einyádkásodásban** szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az **Ullrich Hubert-féle** növény bor.

Kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül. Erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a vérérdények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hatékonyan működik az egészséges vér képzésére.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőzés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kölkafajdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Deveser, Kiscell, Muraszombat, Bellatincez, Marcali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Némethújvár, Szentgróthárd, Oriszentpéter, Alsólendva, Muraszerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szécs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Bóba, Középbisztricz, Pince, Páka, Ujvár, Nagy-rada, Csákány, Simontornya, Tapsouy, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedésében, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell és csak **Ullrich Hubert-féle növ. bor** kérendő.
A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Teljesen pótolják a
külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai
Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselve:

Berger Jakab Fia

Zalaegerszeg.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut“.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra,
hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett
intézetben díjmentesen felülvizsgáltsassa.

Ajánlva orvosi rendű szaktekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében.)
ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló
intézetének ellenőrzése mellett (Bécs)
készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és minden
elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott
élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének
(Wien, IX, Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Idős és ifju

embereknek

ajánlatos Dr. Müllernek több bőví-
tett kiadásban megjelent, a meg-
zavart ideg és nemi rendszerről,
valamint ennek radikális gyógy-
módjáról írt művét okulásul el-
olvasni.

1 K 20 fillérnek bélyegjegyek-
ben való beküldése ellen borítékban
megküldi:

Curt Röber, Braunschweig.

Háladatosság

készítet arra, hogy ingyen és szíveség-
ből közöljem minden tüdő- és torok-
beteggel, hogyan szabadult meg a fiam
egy teljesen egyszerű, olesó és hatá-
sos szer által hosszas betegségétől.

K. Baumgartl, korcsmáros Neudek-
ben, Karlsbad mellett.

2085/1906. szám.

Pályázati hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. minister ur Ó nagyméltósága folyó 1906. évi február
hó 21-én 12518/VI/C. szám alatt kelt leirata alapján a Voigtländer Frigyes bécsi lakos
által létesített »Mária Valeria alapítvány« kamataiból létesített két (2) egyenkint
1082—1082, szóval egyezernyolcvankettő—egyezernyolcvankettő koronás ösztöndíjra
ezzenel pályázatot hirdetünk.

Ezen pályázat feltételei a következők:

1. Ez ösztöndíjakat képesítéshez kötött ipart űző két (2) szegényebb sorsu, érde-
mes, szakmájában kiváló és józan életű olyan kezdő fiatal magyar honos iparosmestereknek,
vagy idősebb segédnek fogja Ó nagyméltósága odaitélni továbbképzés céljából, vagy mű-
helyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgótöke gyanánt, kik atyjuk
iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették, vagy átvenni akarják.

2. Pályázhatnak e két (2) ösztöndíjra az 1. pont alatt említett iparosmesterek és
segédek közül mindazok, kik katonai szolgálatukat már teljesítették vagy az alól jogér-
vényesen végleg felmentettek és a kik, ha mesterek, legalább egy (1) évet, ha segédek,
legalább öt (5) évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen
időbe be nem számítható és általában esakis a tényleges műhelyi gyakorlatban töltött évek
vehető számba.

3. A pályázati folyamodványban megemlítendő az, hogy folyamodó az ösztöndíjat
mily célra igényli (továbbképzés, berendezés, vagy forgótöke-nyerés céljából). Abban az
esetben, ha berendezés, vagy annak tökéletesítése céljából igényli, az is megemlítendő,
hogy mily berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van az illetőnek szükség,
s azok mily értéket képviselnek, továbbá, mely hazai gyárban vagy ipartelegen
őhajja azokat — feltéve, hogy belföldön gyártatnak — beszerezni. Ha az ösztöndíjat
folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlítendő az, hogy a továbbképzést hol és
miként kívánja eszközölni.

A mennyiben külföldre kívánna utazni, közlendők nyelvismeretei, továbbá az iskola,
gyár vagy műhely neve és helye, hova ismereteinek gyarapítása céljából menni óhajt és
megemlítendő az is, vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő felvétele biztosítva
van-e vagy sem?

A mennyiben folyamodó atyja műhelyét még nem vette át, az is megemlítendő,
vajjon van-e erre kilátása s mikor veheti át?

4. A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók:

- a) születési bizonyítvány,
- b) magyar honosságot igazoló bizonyítvány,
- c) erkölcsi bizonyítvány,
- d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány,
- e) az elsőfoku iparhatóság (iparrestület) bizonylata arról, hogy folyamodó minő
mesterséget űz, mióta mester, illetve segéd, atyja iparát folytatja-e, illetve
annak műhelyét átvette-e, — és ha segéd, jelenleg kinek műhelyében dolgozik?
- f) folyamodó szakmabeli kiválóságát igazoló bizonylatok (mesterektől, iskoláktól,
rendelő-felektől, kiállításokról stb.),
- g) a katonai szolgálat teljesítését vagy a felmentést igazoló okmányok (ka-
tonakönyv, hadmentességi díjkönyv stb.).

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyeg-
mentesek. Ily bizonyítvány csatolása a folyamodvány külzetén feltűnően jelendő.

5. Azok, kiknek az ösztöndíj oda fog ítélni, annak kézhez vételét megelőzőleg
m. kir. közjegyző előtt aláírt nyilatkozatot tartoznak bemutatni, melyben kötelezettséget
vállalnak az iránt, hogy:

- a) az ösztöndíjat valóban a kérvényükben jelzett és a nyilatkozatban újból
felemlített célra fogják fordítani és e részben alávetik magukat a keres-
kedelemügyi m. kir. minister által foganatosítandó bármily ellenőrzésnek;
- b) a mennyiben ez a vonatkozó rendeletben előíratnék, atyjuk iparüzletét a
rendeletben előírandó határidő alatt átveszik;
- c) a fent a) és b) alatt említett kötelezettségek nem teljesíthetése esetén az
ösztöndíjat a nevezett minister idevonatkozó felszólításának kézhez vételétől
számított 14 (tizennégy) nap alatt visszafizetik.

Ha az illető netán még kiskorú volna, e nyilatkozatra, ugyancsak közjegyző és
ugyanazon két tanu előtt atyja vagy gyámjának jótálló nyilatkozata is rávezetendő.

A 4. és 5. pontokban foglaltak szerint szerkesztett és felszerelt folyamodványok
Ó nagyméltósága a kereskedelemügyi m. kir. minister urhoz címezve legkésőbb folyó évi
március hó 30-áig nyújtandók be kamaránk elnökségéhez.

Sopron, 1906. évi február hó 26-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Zsombor elnök.

Kirchknopf titkár.

Egyszeri átsimítás



Schicht-szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappannal)

pótol

kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Hazai Bank Részvénytársaság

Nádor-utcai fiókja

Budapest, V., Nádor-utca 18.

Alaptőke 15.000.000 kor.

Sürgőnyezim:

Tartalék 2.225.000 kor.

Nádor-utcai HAZAIBANK.

TELEFONSZÁM: 84-01.

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként három-
szor **junius 5, október 5,**
február 5

300.000

600.000

300.000

Koronás főnyeremények

40.000 és 20.000, 50.000 és 20.000,
40.000 és 20.000 koronás melléknyeremé-
nyek kerülnek sorsolásra.

Egy évi nyeremények összege:

1.571.000 korona.

Minden egyes sorsjegy okvetlenül kisorsoltatik.

A nyeremények főösszege:

32.221.300 korona,

a törlesztési huzások összege:

36.938.750 korona

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyeremény-
huzásokon való játék csak a vételár kamataiba kerül,
mert a legkisebb nyeremény és a törlesztéses huzás-
nál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szel-
vény árfolyamértéke jóval több, mint a sorsjegyek mai ára.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a köt-
vény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-
szelvény az összes nyereményhuzásokon végig — te-
hát 70 éven át — játszik, e szerint többször is sor-
solható nyereménnyel.

A nyereménykötvényeknek biztosítékát az állam-
nak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök
képezik és a törlesztések, valamint a nyeremények pon-
tos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-
Egyesület összes vagyonával külön is kezekedik. Ezeket
a nyereménykötvényeket adjuk:

a) készpénzfizetésre a mindenkor pontos napi
árfolyamon darabonként 20 korona foglalót kikötve.
A sorsjegyekre kívánatra igen jutányos feltételek mel-
lett megfelelő előleget nyújtunk.

b) az 1883. XXXI. t.-c. értelmében kiállított
részletvekre.

**18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6
koronás részletre.**

1906. március hó 15-ig beérkező rendelések-
nél intézetünk ezeken az áron árfolyamemelkedés
esetén sem változtat.

Már az első részletnek postautalványon való
beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és
számát tartalmazó törvényesen kiállított részletivet,
melynek alapján a vevő azonnal megszerzi a kizáró-
lagos játékjogot.

Mengrendelési-jegy:

a) KÉSZPÉNZFIZETÉSRE:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Bpest, V., Nádor-u. 18.
Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva készpénzfize-
tés ellen db. Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületi
nyereménykötvényt küldeni. Mai postával küldök Önnek foglalóul
..... darabonként 20 koronát azaz összesen koronát, míg a
hátralékos összeget sziveskedjenek utárvétellel beszélni.
..... folyószámlán hitelezni.

Kelt:

A megrendelő neve: (olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:

b) RÉSZLETIVRE:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Budapest, V., Nádor-u. 18.
Megrendelek Önöknél a prospektusokban foglalt feltételek sze-
rint az 1881. XXXI. t.-c. értelmében kiállítandó részletivre
darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületi nyeremény-
kötvényt. A vételárát darabonként koronás havi rész-
letben fogom törleszteni. Az első részletet összesen kor-
na postautalványon küldöm címükre.

Kelt:

A megrendelő neve: (olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:

évi február
bécsi lakos
egyenként
osztóndíjra

sorsu, érde-
smesternek,
vagy mű-
kik atyjuk

mesterek és
alól jogér-
ha segédek,
itt idő ezen
töltött évek

osztóndíjat
Abban az
egemlitendő,
őnek szük-
ipartelepen
osztóndíjat
pztést hol és

ó az iskola,
ni óhajt és
e biztosítva

egemlitendő,

modó minő
ja-e, illetve
n dolgozik?

iskoláktól,

nányok (ka-

etei bélyeg-
adó.

megelőzőleg
telezettiséget

zatban újból
at a keres-
örzésnek;
parüzletét a

e esetén az
ez vételétől

közjegyző és
tendő.

amodványok
bb folyó évi

opf titkár.

annal

pan)

VIDOR LIPÓT

ZALAEGERSZEG.

Kazinczy-tér. Dr. Keresztury ház.

Kedvező fizetési feltételek és jutányos árak mellett ajánl
mindenféle rendszerű

varrógépeket.

Magyar, amerikai, angol és német gyártmányok.

Kerékpárok mindenféle minőségben.

Fényképészeti cikkek dus raktára.

Elektrotechnikai cikkek. Házi sürgönyök teljes berendezése jutányos árért. Az ehez szükséges összes kellékek raktáron vannak.

Leipzigli harmonikák.

Szentképek dus választékban.

Levélbeli megkeresésre árajánlatot küldök s meghívásra házhöz megyek.

Szőlővessző!

A világhírű „Delawáre” adja a legjobb bort!

Óltani, permetezni nem kell!

A szőlészet kinose,

A phylloxerának ellent áll!

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres „Delawáre”

vessző eladás.

Cím: **Szigyártó és Takács**
szőlőtelep-tulajdonosok.

Telep: Alsósegéd. Központi iroda: Felsősegéd.
Somogy megye.

Köhögésben

szenvedők

használják a kitűnő jószágu és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő” van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pöttlaka

egy régiónek bizonyult háziszor, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényénél, csúsznál és megfűlésenél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétkibédés.

271. számhoz. á. 1906.

Hirdetmény.

A keresk. m. kir. minister ur az 1906. évi február hó 9-én kelt 76077—905. számú rendeletével a pécs-varasdi állami közut 186—188 km. szakaszán Csáktornyan levő 56. és 57. számú hidak helyreállítását 9219 kor. 15 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munka kivitelének biztosítása céljából az

1906. évi március hó 31-én délelőtt 10 órájára

az államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb. történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt ZALAEGERSZEGEN, 1906. február hó 27-én.

Magyar kir. államépítészeti hivatal.

Eladó

amerikai vessző és gyökeres szőlőoltványok a következő fajtákból: I. rendű sima és gyökeres riparia portális, I. sima rupestris monticola és I. rendű sima vitis solonis, valamint I. rendű gyökeres fás furmint oltvány riparia portális alanyon, kifogástalan minőségben kapható

Mezriczky Jenőnél
Zalaegerszeg város szőlőtelepén.

Nagy készlet másodrendű oltványokból többféle fajban.